

Fakulteta za zdravstvo **Angele Boškin**
Angela Boškin Faculty of Health Care

Diplomsko delo
visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje
ZDRAVSTVENA NEGA

**MOTIVIRANOST ŠTUDENTOV
ZDRAVSTVENE NEGE ZA IZVAJANJE
KLINIČNEGA USPOSABLJANJA**

**MOTIVATION OF NURSING STUDENTS FOR
CLINICAL TRAINING IMPLEMENTATION**

Diplomsko delo

Mentorica: Sanela Pivač, viš. pred.

Kandidatka: Ingrid Gradišnik

Jesenice, september, 2019

ZAHVALA

Rada bi se zahvalila svoji mentorici Saneli Pivač, višji predavateljici, za potrpežljivost, strokovno svetovanje in spodbudo, ki mi jo je nudila pri nastajanju diplomskega dela. Prav tako se zahvaljujem doc. dr. Ivici Avberšek Lužnik za recenzijo diplomskega dela in mag. Zorici Zaklan za lekturo.

Zahvaljujem se vsem intervjuvancem, ki so si vzeli čas in sodelovali v raziskavi.

Iz srca hvala družini za vso podporo, pomoč in spodbudo v času celotnega študija. Hvala, ker ste z nasmehom na obrazu prenašali moje sitnosti, mi nudili spodbudne besede in oporo, ko sem jo najbolj potrebovala. Hvala za pomoč tudi vsem prijateljem in sodelavcem. Brez vseh vas mi ne bi uspelo doseči zastavljenega cilja.

POVZETEK

Teoretična izhodišča: Za uspešno opravljanje zastavljenih ciljev ima motivacija za študente zdravstvene nege pri kliničnem usposabljanju pomemben vpliv. Študente na kliničnem usposabljanju motivirajo mentorji, predvsem s spodbudnimi besedami. Veliko motivacijo pa predstavljajo sami študentje iz vidika, kako so pripravljene na usposabljanje ter njihov namen študija.

Cilj: Cilj diplomskega dela je raziskati motiviranost študentov na kliničnem usposabljanju rednega in izrednega študija.

Metoda: Raziskava temelji na metodi empiričnega kvalitativnega raziskovanja. Polstrukturirani intervjuji so bili opravljeni s šestimi študenti zdravstvene nege različnih fakultet v Sloveniji (tri diplomirane medicinske sestre/zdravstvenik in trije tehniki zdravstvene nege). Le-ti so predhodno podali pisno soglasje za sodelovanje v raziskavi. Intervjuje smo posneli, naredili prepise in jih kvalitativno vsebinsko analizirali.

Rezultati: Analiza intervjujev s študenti je identificirala sedem osrednjih tem: klinično usposabljanje – obveznosti študenta, potek izobraževanja v kliničnem okolju, praktično usposabljanje, pomen motivacije, pričakovanja, usklajenost s študijem, vpliv službe. Prvi dve temi se nanašata na delovanje poznavanja obveznosti študenta na kliničnem usposabljanju in na izobraževanje v kliničnem okolju. Tretja in četrta tema nam prikažeta njihova mnenja o praktičnem izobraževanju in dejavnikih motivacije pri kliničnem usposabljanju. Zadnje tri teme ponujajo odgovore na klinična usposabljanja, kako usklajujejo prakso z ostalim študijem in kliničnim usposabljanjem, z redno zaposlitvijo.

Razprava: Raziskava je pokazala, da študente na kliničnem usposabljanju motivirajo predvsem šolski in klinični mentorji. Motivacijo dvignejo z dobrimi ocenami in spodbudnimi besedami. Motivirajo pa jih tudi zadovoljni pacienti in spodbudne besede med samimi študenti. V večini jim tretja oseba da večjo motivacijo kot pa lasten cilj (dokončanje študija in boljše delovno mesto ter plača).

Ključne besede: motivacija, klinično usposabljanje, mentorstvo v zdravstveni negi, klinično okolje, motiviranost študentov

SUMMARY

Background: In order to successfully reach their goals regarding clinical training, motivation is extremely important for nursing students. During the clinical training, students are motivated by their mentors who like to offer encouraging words; in addition, internal motivation of the students is very important and based on their preparation for the training and the reasons why they are studying nursing.

Aims: The aim of the diploma thesis was to investigate full-time and part-time students' motivation for clinical training.

Methods: Empirical qualitative research was employed. Semi-structured interviews were conducted with six nursing students from different faculties in Slovenia (three registered nurses and three assistant nurses). They previously gave their written consent to participate in the research. The interviews were recorded, transcribed, and qualitatively analyzed.

Results: The analysis of the student interviews identified seven central themes: clinical training—students' obligations, education in the clinical setting, hands-on training, the importance of motivation, expectations, compliance with the studies, impact of a job. The first and the second themes relate to the students' knowledge of their clinical training obligations and how education is conducted in the clinical setting. The third and fourth themes reveal students' views on hands-on training and motivation factors in clinical training. The last three themes reveal their expectations of clinical training, how they coordinate clinical training and other study obligations, and how they coordinate clinical training with full-time employment.

Discussion: The research results revealed that students in clinical training are motivated primarily by mentors at their school and by clinical mentors. Other factors include good grades, encouraging words from mentors and teachers, satisfied patients, and encouraging words among the students themselves. Overall, motivation from third parties is stronger than their own goals (completing studies, finding a better job, getting a higher salary).

Key words: motivation, clinical training, nursing mentoring, clinical setting, student motivation

KAZALO

1 UVOD IN OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA	1
2 KLINIČNO USPOSABLJANJE V ZDRAVSTVENI NEGI	4
2.2 MOTIVACIJA ZA KLINIČNO USPOSABLJANJE	6
2.2.1 Motivacija študenta	7
2.2.2 Učna motivacija.....	8
3 EMPIRIČNI DEL	10
3.1 NAMEN IN CILJI RAZISKOVANJA	10
3.2 CILJI DIPLOMSKEGA DELA:	10
3.3 RAZISKOVALNA VPRAŠANJA	10
3.4 RAZISKOVALNA METODOLOGIJA	11
3.4.1 Metode in tehnike zbiranja podatkov	11
3.4.2 Opis merskega instrumenta	11
3.4.3 Opis vzorca.....	12
3.4.4 Opis poteka raziskave in obdelave podatkov	13
3.5 REZULTATI.....	14
Tabela 1: Prikaz glavnih tem s pripadajočimi podtemami	15
3.5.1 Obveznosti zdravstvene nege pri izvajanju kliničnega usposabljanja.....	15
Tabela 2: Kakšne obveznosti ima študent zdravstvene nege pri izvajanju kliničnega usposabljanja? Koliko prakse imate?	15
3.5.2 Potek izobraževanja v kliničnem okolju.....	16
Tabela 3: Kako poteka izobraževanje v kliničnem okolju?	16
3.5.3 Mnenje o kliničnem usposabljanju	17
Tabela 4: Kaj menite o kliničnem usposabljanju?	17
3.5.4 Motivacija pri opravljanju usposabljanja	17
Tabela 5: Kaj vas motivira pri opravljanju usposabljanja v kliničnem okolju?	18
3.5.5 Motivacija študentov s strani mentorjev.....	18
Tabela 6: Kako vas motivirajo mentorji (šolski in klinični)?.....	18
3.5.6 Pomen motivacije pri opravljanju usposabljanja.....	19
Tabela 7: Ali vam motivacija pri opravljanju kliničnega usposabljanja veliko pomeni? V kakšnem smislu?	19

3.5.7 Pomembnost motivacije pri kliničnem usposabljanju.....	20
Tabela 8: Ali je za vas motivacija pomembna pri kliničnem usposabljanju? Zakaj?	20
3.5.8 Pričakovanje od kliničnega usposabljanja.....	21
Tabela 9: Kaj pričakujete od kliničnega usposabljanja?	21
3.5.9 Usklajevanje kliničnega usposabljanja s študijem	22
Tabela 10: Kako usklajujete klinično usposabljanje z ostalim študijem?	22
3.5.10 Vpliv službe na motivacijo	23
Tabela 11: Ali služba vpliva na motivacijo pri izvajanju kliničnega usposabljanja (za izredne študente)?	23
3.6 RAZPRAVA	23
3.6.1 Omejitve raziskave	27
3.6.2 Doprinos za prakso in priložnosti za nadaljnje raziskovalno delo	27
4 ZAKLJUČEK.....	28
5 LITERATURA.....	30
6 PRILOGE.....	34
6.1 Intervju	34
6.2 Demografski podatki:.....	35
6.3 Vprašanja za intervju.....	36
6.4 Soglasje	37
6.5 Tabela Kodiranja	39
6.6 Kodiran intervju (transkript)	40

KAZALO TABEL

Tabela 1: Prikaz glavnih tem s pripadajočimi podtemami	15
Tabela 2: Kakšne obveznosti ima študent zdravstvene nege pri izvajanju kliničnega usposabljanja? Koliko prakse imate?	15
Tabela 3: Kako poteka izobraževanje v kliničnem okolju?.....	16
Tabela 4: Kaj menite o kliničnem usposabljanju?.....	17
Tabela 5: Kaj vas motivira pri opravljanju usposabljanja v kliničnem okolju?	18
Tabela 6: Kako vas motivirajo mentorji (šolski in klinični)?	18
Tabela 7: A vam motivacija pri opravljanju kliničnega usposabljanja veliko pomeni? V kakšnem smislu?.....	19
Tabela 8: A je za vas motivacija pomembna pri kliničnem usposabljanju? Zakaj?.....	20
Tabela 9: Kaj pričakujete od kliničnega usposabljanja?	21
Tabela 10: Kako usklajujete klinično usposabljanje z ostalim študijem?	22
Tabela 11: Ali služba vpliva na motivacijo pri izvajanju kliničnega usposabljanja (za izredne študente)?	23

SEZNAM KRAJŠAV

Š1ŽR – Intervju 1 – ženska, redni (1. intervjuvanka)

Š2ŽR – Intervju 2 – ženska, redni (2. intervjuvanka)

Š3MR – Intervju 3 – moški, redni (3. intervjuvanec)

Š4MI – Intervju 4 – moški, izredni (4. intervjuvanec)

Š5ŽI – Intervju 5 – ženska, izredni (5. intervjuvanka)

Š6ŽI – Intervju 6 – ženska, izredni (6. intervjuvanka)

1 UVOD IN OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

Poklicno izobraževanje in usposabljanje za zdravstveno nego v Sloveniji določa Direktiva 2013/55/EU. Direktiva 2013/55/EU je bila sprejeta na ravni Evropskega parlamenta in Evropskega sveta 20. novembra 2013 in je hkrati s spremembami nadomestila Direktivo 2005/36/ES. V Direktivi je opredeljeno, da bi morale države članice spodbujati stalno strokovno izpolnjevanje. Sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja, veljajo za koristno orodje, ki zagotavlja zaposlovanje mladih in omogoča lažji prehod iz izobraževanja v samostojno delo. Citirana direktiva omenja tudi, da bi morale države članice strmeti k stalnemu strokovnemu usposabljanju za celotno zdravstvo, kot so zdravniki, zdravniki specialisti, celotna zdravstvena nega, zobozdravniki, zobozdravniki specialisti, farmacevti ... (Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 2005/36/EC, 2005; Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 2013/55/EU, 2013).

Ker se je poklic medicinske sestre v zadnjem času izredno razvil, je tudi odgovornost medicinskih sester postala večja. Zato so pri spremembi direktive 2005/36/ES v direktivo 2013/55/EU želeli načrtovati dodatna usposabljanja, s katerimi bi medicinske sestre pridobile dodatna znanja in določene kompetence, ki so pomembne za njihov poklic. Direktiva 2013/55/EU definira tudi poklicno usposabljanje kot: »Obdobje nadzorovane strokovne prakse, ki je pogoj za dostop do reguliranega poklica in se lahko izvaja med izobraževanjem, ki se konča z diplomom, ali po njej« (Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 2005/36/EC, 2005; Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 2013/55/EU, 2013).

Prav tako v »novi direktivi« se omenja vseživljenjsko učenje, kjer se navaja, da so: » vse oblike splošnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, neformalno in priložnostno učenje skozi vse življenje, ki izboljša sposobnosti z vidika znanja, veščin in kompetenc, ki lahko zajemajo tudi poklicno etiko« (Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 2005/36/EC, 2005; Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 2013/55/EU, 2013).

Proces učenja poteka od rojstva pa vse do konca življenja. Učenje je dejavnost in proces, ki vključuje vse oblike učenja in pridobivanja izkušenj in se izvaja v različnih življenjskih in učnih situacijah (Čuk, 2014).

Cilj učenja ni le pridobitev izobrazbe in kvalifikacije za delo in poklic, temveč da pridobimo čim več znanja, spretnosti in osebnostne lastnosti, ki jih potrebujemo za uspešno in kakovostno življenje, kot posamezniki in kot del skupine (Sabadin, 2015 p. 22).

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenija-zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (2010) je v zdravstveni negi postavila svojo definicijo, ki navaja: »Zdravstvena nega je zdravstvena disciplina, ki obravnava posameznika, družino in družbeno skupnost v času zdravja in bolezni, s ciljem, da se doseže čim višja stopnja zdravja. Naloga zdravstvene nege je, omogočati varovancem njihovo neodvisnost pri opravljanju osnovnih življenjskih aktivnosti, krepiti in ohranjati zdravje, negovati bolne in sodelovati v procesu zdravljenja in rehabilitacije. Zdravstvena nega, kot integralni del zdravstvenega sistema, obsega promocijo zdravja, preprečevanje obolevanja ter zdravstveno nego telesno in duševno bolnih, kot tudi invalidov vseh starosti v zdravstvenih ustanovah in v lokalnih skupnostih. Področje delovanja zdravstvene nege je specifično in fleksibilno. Odvisno je od potreb ljudi, organiziranosti zdravstvenega sistema, dostopnosti do zdravstvene službe in različnih virov«. Področje izobraževanja v zdravstveni negi na ravni EU (poleg Direktive 2013/55/EU Evropskega parlamenta in sveta, ki je nadomestila Direktivo 2005/36/EC) urejajo mednarodna združenja, kot so International Council of Nurse (ICN), Svetovna zdravstvena organizacija za področje Evrope (WHO for Europe), European Federation of Nurses (EFN), European federation of nurse educators (FINE), idr. (Skela Savič, 2015).

Študij zdravstvene nege v Sloveniji traja tri leta in je ovrednoten z enakovrednimi kreditnimi točkam (ECTS). Sestavljajo ga 4.600 ur teoretičnega in kliničnega usposabljanja, kar pomeni, da študij traja 3 leta. Od tega se lahko 17,5 % programa opravlja v tujini (Skela Savič, 2016). Trajanje teoretičnega usposabljanja predstavlja tretjino šolanja, v kolikor pa klinično usposabljanje predstavlja polovico šolanja. Usposabljanje poteka v bolnišnicah in drugih zdravstvenih zavodih, pod nadzorom

učiteljev, kliničnih mentorjev, s pomočjo usposobljenih medicinskih sester (Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 2013/55/EU, 2013; Direktiva 2013/55/EU člen 23).

V izobraževalni program za področje zdravstvene nege morajo biti vključeni najmanj naslednji učni predmeti: splošna in specialistična medicina, splošna in specialistična kirurgija, varstvo otrok in pediatrije, varstvo mater, duševno zdravje in psihiatrija, skrb za ostarele in geriatrija ter nega na domu (Pravilnik o minimalnih pogojih usposobljenosti in pridobljenih pravic za poklic zdravnik, zdravnik specialist, zdravnik splošne medicine, doktor dentalne medicine, doktor dentalne medicine specialist, diplomirana medicinska sestra, diplomirana babica in magister farmacije, 2017).

V teoretičnem delu usposabljanja medicinske sestre pridobijo poklicno znanje, veščine in kompetence. Usposabljuje jih učitelji zdravstvene nege in druge pristojne osebe na univerzah, visokošolskih ustanovah, poklicnih šolah ali poklicnih usposabljanjih za medicinske sestre (Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 2013/55/EU, 2013).

Pri kliničnem usposabljanju se medicinske sestre izobražujejo v skupini, neposredno v kliničnem okolju. Pridobljeno znanje uporabljajo pri bolnih in zdravih posameznikih, učijo se celovite zdravstvene nege, vse kar je potrebno pri opravljanju dela medicinske sestre. Naučijo se dela v timu, vodenje skupin in organiziranje celotne zdravstvene nege (Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 2013/55/EU, 2013).

2 KLINIČNO USPOSABLJANJE V ZDRAVSTVENI NEGI

Študentje pri kliničnem usposabljanju pridobijo praktične veščine v skupini in v neposrednem stiku z zdravimi in bolnimi posamezniki ali skupnostjo. Usposabljanje poteka v bolnišnicah, zdravstvenih domovih in socialnovarstvenih ustanovah ter v skupnosti pod nadzorom visokošolskih učiteljev s področja zdravstvene nege v sodelovanju s kliničnimi mentorji. Študentje na kliničnem usposabljanju dokumentirajo obravnavo pacienta, pri tem morajo opazovati, sodelovati in izvajati aktivnosti zdravstvene nege ter druge postopke in posege (Draginc, et al., 2017).

Klinično usposabljanje naj bi študentom omogočilo povezavo med teorijo in prakso, ker pridobijo kompetence, ocenijo svoje znanje in spretnosti, razvijajo in krepijo osebno odgovornost in motivacijo za pridobivanje novega znanja (Povšnar, 2014). Vse to študentje na kliničnem izobraževanju usvojijo s pomočjo mentorjev in drugih sodelavcev (Kermavnar & Govekar-Okoliš, 2016).

Zagotavljanje varnega kliničnega okolja je zagotovo pomemben dejavnik, ki ga mora vedeti vsak udeleženec v procesu kliničnega usposabljanja študentov (Povšnar, 2014). V Koreji ugotavljajo, da so bolnišnice močno obremenjene z izobraževanjem o zdravstveni negi in da bo potrebno vzpostaviti standarde za izobraževanje v bolnišnici, da bi zagotovili kakovostnejše izobraževanje (Song & Kim, 2013).

Že utečen proces kliničnega izobraževanja zdravstvenih delavcev spremljajo trije cilji: vodenje, usmerjanje in prikazovanje. Vse tri komponente v zdravstveni negi opredeljujemo kot oblikovanje osebnosti, spreminjanje vedenja z usvajanjem poklicnih spretnosti in strokovno usposobljenostjo. Za doseganje vseh ciljev je potreben čas, trud, pomoč, sodelovanje in povezovanje med delovnim okoljem izobraževanja in fakulteto (Kermavnar & Govekar-Okoliš, 2016).

Klinično usposabljanje v Sloveniji se izvaja v skladu z EU Direktivo 2013 in mora biti izvedeno znotraj predpisanih ur. Potekati mora na vseh področjih, ki jih predpisuje Direktiva 2013 v obsegu 160 ur ali 4 tedne. Usposabljanje v 2. in 3. letniku poteka 40 ur na teden, v daljših časovnih sklopih in obsega izmensko delo in delo med vikendi. Študentje morajo delati pod direktnim ali indirektnim mentorstvom ves čas kliničnega usposabljanja. To pa jim morajo zagotoviti klinični mentorji, ki študenta kontinuirano spremljajo in usmerjajo v kliničnem okolju. Mentor je dostopen študentu 40 % časa na dan, ko je le-ta na kliničnem usposabljanju. Kadrovski normativ za klinično usposabljanje je 1 študent/1 klinični mentor. Ob pomanjkanju kliničnih mentorjev je sprejemljiv standard 2 študenta/1 klinični mentor, ki ne presega več kot polovico ur kliničnega usposabljanja. Ocenjevanje kliničnega usposabljanja poteka na enak način kot preverjanje znanja pri teoretičnih predmetih in je pogoj za vpis v višji letnik (Skela Savič, 2014).

Ramšak Pajk (2007) ugotavlja, da je mentorstvo razumljeno kot vzpostavljanje podpornega medosebnega odnosa, ki se kaže v obliki vzpodbujanja, treniranja, podpiranja, vodenja in preceptorstva. Mentorstvo je formalen odnos med dvema udeležencema, kjer so cilji, trajanje in pričakovani rezultati vnaprej določeni.

Mentorjeva naloga pri kliničnem usposabljanju je, da študentu pomaga, ga usmerja, da koristno poveže svoja teoretična znanja z delom v praksi ter tako nadgradi svoje znanje in vedenje. Pred začetkom kliničnega usposabljanja bi bilo smiselno, da mentor in študent opravita pogovor, kjer se študenta seznanita z namenom usposabljanja, njegove vsebine in cilji praktičnega izobraževanja. Pomembno je tudi, da lahko študent pred začetkom izobraževanja izrazi svoja pričakovanja, interese, zadržke, strahove in dileme. Skupaj oblikujeta individualni načrt praktičnega izobraževanja, ki temelji na vsebini in dogovoru. S tem se poveča uspešnost kliničnega izobraževanja in dosežemo cilje in potrebe mentorja in vseh drugih ki sodelujejo v procesu izobraževanja in usposabljanja študentov, ki bodo v prihodnosti vključeni pri našem zdravju (Kermavnar & Govekar-Okoliš, 2016). Klinični mentor mora imeti vsaj 3 leta delovnih izkušen na področju, kjer se mentorstvo izvaja. Te zahteve predpiše visokošolski zavod, ki vključuje pogoje za prevzem dela, naloge in odgovornosti kliničnega mentorja, obveznosti visokošolskega

zavoda ter pogostost potrebnega izobraževanja in usposabljanja. Visokošolski zavod prevzame odgovornost za kliničnega mentorja, ki mora biti ustrezno pripravljen za delo s študenti. Izobraževanja za kliničnega mentorja potekajo vsaj enkrat letno. Posebno pozornost je potrebno nameniti mentorjem začetnikom (Skela Savič, 2016 str. 14).

2.2 MOTIVACIJA ZA KLINIČNO USPOSABLJANJE

«Motivacija pomeni, da smo pripravljeni usmerjati svojo energijo v doseganje zastavljenih, tudi zahtevnejših ciljev in pri tem tudi vztrajati.» (Razdevšek Pučko, 2013). Motivacija je glavni dejavnik za uspešno učenje na kliničnem izobraževanju. Pomanjkanje motivacije je ovira za učenje (Hanifi, et al., 2012). Jurišević (2012) v svoji knjigi opisuje, da je motivacija tista, ki motivira učenca, da se začno učiti, se učijo (sprasujejo, poslušajo, doživljajo, vrednotijo, ustvarjajo ...) ter vztrajajo vse do uresničitve zastavljenega cilja. Motivacija je kompleksen pojav, ki nam potrjuje, da so bile v postopku njenega proučevanja napisane številne teorije in pristopi, s katerimi so in še vedno želijo mnogi avtorji proučiti njene značilnosti. Potrebna je uporaba interdisciplinarnega pristopa, ki njeno pojavnost preučuje iz različnih zornih kotov (Živec, 2007).

Poznamo različne vrste motivacije. Najpomembnejši sta notranja in zunanja motivacija. Notranja motivacija je prirojena in je to naravno nagnjenje za razvoj naših notranjih sposobnosti prek učenja. Zunanja motivacija pa je posredna, uporablja jo nekdo od zunaj. To so motivacijske spodbude, ki izhajajo iz okolja (Cinac, 2017). Zato pravimo, da notranja motivacija izhaja iz lastnega hotenja in zanimanja in je veliko boljša, v kolikor zunanjo motivacijo predstavljajo ocene, nagrade in mnenja drugih (Kavčič, 2017).

Notranja motivacija je prirojena in je naravno nagnjenje za razvoj naših notranjih sposobnosti prek učenja, za katerega ni potrebna zunanja spodbuda. Torej pozitivna samopodoba, radovednost, zanos in vzburjenje neposredno vzpodbujajo motivacijski proces. Izhaja iz dejavnikov kot je interes in radovednost. Je povsem naravna težnja iskanja izzivov, ko sledimo osebnim interesom in urimo sposobnosti. Pri notranji

motivaciji je dejavnost že sama po sebi nagrada, zato ne potrebujemo spodbud ali kaznovanja (Lulić, 2017).

Za zunanjo motivacijo so značilne motivacijske spodbude, kot so pohvala, tekmovanje, nagrade, preverjanja. Človek, ki je zunanje motiviran, deluje zaradi zunanjih posledic, dejavnost ga ne zanima. Ta motivacija navadno ni trajna (Lulić, 2017).

O pomanjkanju motivacije je Boštjančič (2016) v svoji raziskavi ugotovila, da sta zunanja in notranja motivacija vedno prisotni ter da gre pri pomanjkanju motivacije predvsem za preseganje zunanje motivacije nad notranjo, kar pomeni, da prisilo, kot zunanjo motivacijo navadno izvajajo starši in učitelji.

2.2.1 Motivacija študenta

Motiviranost je ena izmed lastnosti posameznika. Samo z dovolj visoko motiviranostjo lahko dosegamo dovolj visoke rezultate. Za takšno značilnost pa je potrebno skrbeti, jo zviševati in ohranjati. Za omenjene lastnosti pa naj bi v izobraževanju imeli pomembno vlogo učitelji. Učiteljeva naloga je, da učence in starše pouči o pomenu motiviranosti iz zunanjega okolja, kar pa bo vplivalo tudi na razvoj stopnje motiviranosti pri učitelju. Torej pojem motiviranost vpliva na razvoj in zrelost posameznika, hkrati pa ga lahko opredelimo kot lastnost posameznika, pa tudi kot dejavnik uspešnosti, ki je usmerjeno k ciljem (Možina, 1994 cited in Izgoršek, 2018; Woolfolk, 2002 cited in Izgoršek, 2018).

Tudi Hanifi s sodelavci (2012) v raziskavi navajajo, da je za motivacijo v procesu kliničnega usposabljanja pomembna vloga kliničnega mentorja, prav tako je motivacija v študentu samem.

Nilsson & Warren Stomberg (2008) pa sklepata, da so za motivacijo pri študiju študentje, in sicer je njihov ključni motivacijski dejavnik ciljno usmerjen, da postanejo medicinska sestra. Motivacijo študentov lahko povečamo, če vzbudimo njihovo radovednost ter zanimanje za študij. To je eden izmed glavnih pogojev za uspešnost pri študiju in vseživljenjskem učenju. Če želijo uspeti v poklicu, ki si ga želijo, bodo morali svoje znanje nadgrajevati vse življenje zaradi nenehnih sprememb v okolju. Za motivacijo pri

izobraževanju je potrebno študente osveščati in seznanjati, da bodo imeli jasno začrtane cilje, ki bodo povečali njihovo uspešnost (Červ, 2009).

Izgoršek (2018) ugotavlja, da se motiviranost študenta kaže predvsem v njegovi pripravljenosti za študij, če je njegov odnos do študija resen, kar pa se vidi tudi v njegovih rezultatih in dosežkih. Tudi Povšnar (2016) v svojem članku potrjuje dejstvo, da ni samo mentor tisti, ki lahko poveča motivacijo pri študentu na kličnem usposabljanju, ampak je zato pomemben sam študent, kako je pripravljen na samo usposabljanje oziroma koliko znanja in volje ima.

Iz prakse je že znano da so najboljši motivatorji klinični mentorji, izkušnje, znanje in osebnost študenta, vključevanje v neposredno delo na usposabljanju ter motivacijski pogovor. Odličen spodbujevalec motivacije pa je pohvala (Povšnar, 2016). V tujini so študentje ugotovili, da če študentje niso motivirani, potem pade motivacija tudi kliničnim mentorjem (Touzery Hvalič, et al., 2016).

2.2.2 Učna motivacija

Učimo se vse življenje, zato je učna motivacija prisotna skozi vsa obdobja našega življenja. Motivacija je za učenca najpomembnejša, saj je učenje del njihovega vsakdana (Boštjančič, 2016).

Učno motivacijo lahko spoznavamo na dva načina:

- Z učnim vedenjem (izbira učnih aktivnostih, raven in kakovost učenja, vztrajnost ali učni dosežki),
- Motivacijska prepričanja in strategije (vsebina, ki sestavlja motivacijsko strukturo, ki jo učenec razvije med šolanjem) (Juriševič, 2012).

Boštjančič (2016) povzema, »da je motivacija odvisna od lastnih interesov, osebnih ciljev posameznika, radovednosti, samostojnosti učenca in tudi od načina poučevanja učitelja (zahtevnost nalog, privlačnost le-teh, primerjave z vsakdanjim življenjem).«

Menimo, da je motivacija pri kliničnem usposabljanju izredno pomembna. Iz literature smo ugotovili, da je ena izmed glavnih motivacij pohvala, spodbudna beseda s strani

kliničnega mentorja. Prav tako pa so sami študentje največji motivatorji, in sicer, da sledijo cilju, ki so si ga zadali ob začetku študija.

3 EMPIRIČNI DEL

Diplomsko delo je sestavljeno iz teoretičnih osnov in empiričnega dela. V teoretičnem delu smo obravnavali problematiko s pomočjo virov različnih avtorjev. V empiričnem delu pa smo želeli ugotoviti, kaj vse vpliva na motiviranost študentov zdravstvene nege pri izvajanju kliničnega usposabljanja. Da bi lažje prišli do odgovorov, smo anketirancem zastavili raziskovalna vprašanja.

3.1 NAMEN IN CILJI RAZISKOVANJA

Namen diplomskega dela je ugotoviti motiviranost študentov zdravstvene nege pri izvajanju kliničnega usposabljanja ter ugotoviti, kako usklajujejo vse obveznosti s klinično prakso in ostalimi obveznostmi v času študija.

3.2 CILJI DIPLOMSKEGA DELA:

C1: Ugotoviti potek in izvajanje kliničnega usposabljanja v zdravstveni negi.

C2: Ugotoviti pričakovanja in motiviranost študentov pri izvajanju kliničnega usposabljanja.

C3: Ugotoviti, kako študentje rednega in izrednega študija usklajujejo vse obveznosti pri izvajanju kliničnega usposabljanja.

3.3 RAZISKOVALNA VPRAŠANJA

Na podlagi opredeljenih ciljev smo oblikovali naslednja raziskovalna vprašanja.

1. Kako poteka izobraževanje v kliničnem okolju?
2. Kakšne so obveznosti študentov zdravstvene nege pri izvajanju kliničnega usposabljanja in kakšna so njihova pričakovanja?
3. Kaj študentje menijo o kliničnem usposabljanju, kaj jih motivira oziroma kako se motivirajo sami?

4. Kako študentje usklajujejo klinično usposabljanje z ostalim študijem in delom ter kako služba vpliva na motivacijo?

3.4 RAZISKOVALNA METODOLOGIJA

Za namen raziskave smo uporabili empirično kvalitativno metodo raziskovanja-intervju. Uporabljena je bila deskriptivna (opisna) metoda raziskovanja. Za potrebe empiričnega dela so bili zbrani in analizirani primarni in sekundarni viri. Sekundarni viri so bili pridobljeni s pregledovanjem in analiziranjem slovenske in tuje strokovne literature.

3.4.1 Metode in tehnike zbiranja podatkov

Pregled literature za teoretični del diplomskega dela je potekal na področju motiviranja študentov pri izvajanju kliničnega usposabljanja, preko slovenske vzajemne bibliografske – katolažne baze podatkov COBBIS.SI in mednarodnih baz podatkov (kot so CINAHL, PubMed, ProQuest, ERIC in Google učenjak). Literaturo smo iskali tudi na spletni strani znanstvenih revij, kot so Obzornik zdravstvene nege, Nurse Education Today, Didactica Slovenica Pedagoška obzorja in Educa. Nekatera literatura, uporabljena v diplomskem delu je starejša od deset let, vendar še vedno aktualna, zato smo jo tudi uporabili.

Za iskanje smo uporabili ključne besede v slovenskem jeziku: motivacija, klinično usposabljanje, mentorstvo v zdravstveni negi, klinično okolje, motiviranost študentov. Za iskanje smo uporabili ključne besede v angleškem jeziku: motivation, clinic education, nursing student, clinical environment.

3.4.2 Opis merskega instrumenta

Za izvedbo raziskave smo uporabili polstrukturiran intervju, s katerim smo pridobili podatke o vplivu motivacije pri kliničnem usposabljanju študentov zdravstvene nege. Polstrukturirani intervju nam omogoča poglobljeno razumevanje problema in je bolj fleksibilna tehnika zbiranja podatkov. »Prav tako je poudarek na opisovanju proučevanih

situacij in prizadevanju za razumevanje konteksta, v katerem proučevane situacije potekajo« (Vogrinc, 2008, p. 47). Sama tehnika zbiranja podatkov nam je omogočila pripravo raziskave na manjšem številu oseb. Intervju smo predhodno testirali in preverili, če so vprašanja smiselno sestavljena in razumljiva.

Vprašanja so sestavljena iz odprtega in deloma zaprtega tipa. Zanimalo nas je, kako poteka klinično usposabljanje, kako so študentje zdravstvene nege motivirani pri izvajanju kliničnega usposabljanja ter kako usklajujejo vse obveznosti s študijem in delom. Intervju je sestavljen iz treh vsebinskih sklopov:

V prvem sklopu so vprašanja zaprtega tipa in odprtega tipa, kjer smo intervjuvance spraševali po starosti, spolu in vrsti študija. V drugem sklopu so vprašanja odprtega tipa, kjer smo študente spraševali o obveznostih študenta zdravstvene nege ter kako poteka klinično izobraževanje. S tem smo ugotovili, ali so seznanjeni z obveznostmi študija ter kaj menijo o samem usposabljanju (Ramšak Pajk, 2007; Directive 2005/36/EC; Directive 2013/55/EU, 2013; Song & Kim, 2013; Povšnar, 2014; Kermavnar & Govekar-Okoliš, 2016; Skela Savič, 2016; Draginc & Laznik, 2017;).

V tretjem sklopu nas je zanimalo, kako so motivirani pri praktičnem usposabljanju ter vse kar je povezano z motivacijo v kliničnem okolju. Pridobili smo tudi odgovore, kako usklajujejo prakso s študijem in službo (Nilsson & Warren Stomberg, 2008; Červ, 2009; Hanifi, et al., 2012; Lulić, 2017; Kavčič, 2017; Cinac, 2017).

3.4.3 Opis vzorca

Raziskavo smo izvedli v prostorih Fakultete za zdravstvo Angele Boškin oziroma v prostorih občinskih knjižnic (odvisno od prebivališča intervjuvanca). Zbiranje podatkov je potekalo v mesecu oktobru 2018. Uporabili smo slučajnosti namenski vzorec, ki je zajemal 6 študentov rednega in izrednega študija zdravstvene nege. Študente smo izbirali glede na lastni interes za sodelovanje v raziskavi. Vzorec intervjuvanih študentov je vključil po tri študente rednega študija (dve ženski in eden moški) in tri študente izrednega

študija (dve ženski in eden moški) zdravstvene nege, ki so se že srečali s kliničnim usposabljanjem. Predvidevali smo 100 % realizacijo vzorca.

3.4.4 Opis poteka raziskave in obdelave podatkov

Za empirični del diplomskega dela so bili zbrani, analizirani in sintetizirani primarni in sekundarni viri. Primarni viri so bili pridobljeni s polstrukturiranim intervjujem šestih intervjuvancev, rednih in izrednih študentov zdravstvene nege (4 študentke in dva študenta, 3 redni in 3 izredni). Intervjuje smo izvajali po odobritvi dispozicije na Komisiji za diplomska in podiplomska zaključna dela, po prejetem soglasju Komisije za raziskovalno in razvojno dejavnost in po pridobljenem soglasju študentov, ki so bili primerni za sodelovanje v raziskavi. Študentje so pred pričetkom raziskave podpisali pisno izjavo o prostovoljnem sodelovanju v raziskavi. Soglasje vsebuje informacije o raziskavi in zagotovilo, da raziskavo razumejo ter da je udeležba prostovoljna. Intervjuvancev smo zagotovili anonimnost in upoštevali Kodeks etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Izvedba intervjujev je potekala anonimno s pravico prenehanja sodelovanja brez posledic.

Izvedba intervjujev je potekala od 1. 3 do 15. 3. 2019. Zaradi zagotavljanja anonimnosti intervjuvancev je bil vsak intervju šifriran, kar pomeni, da je vsak dobesedni prepis zvočnega posnetka intervjuja ali transkript dobil določeno oznako (oznako, ki ga opravlja posamezni intervjuvanec s številko, ki predstavlja zaporedje izvedenega intervjuja (ŠR1ŽR, SR2ŽR, ŠR3MR, ŠR4MI, ŠR5ŽI in ŠR6ŽI). Pridobljene podatke smo varno shranili in poskrbeli za anonimnost intervjuvancev. Sam potek intervjuja smo snemali z diktafonom in zvočne posnetke kasneje dobesedno prepisali (naredili transkripte) in analizirali. Intervjuje smo analizirali posamezno, drugega za drugim. Za analizo intervjujev smo uporabili vsebinsko kvalitativno metodo analize besedila z računalniškim programom Atlas.ti. Adam, et al. (2012) izpostavljajo, da je računalniški program za kvalitativno analizo podatkov namenjen za hitrejšo obdelavo podatkov. Leta prav tako omogoča pregledno vnašanje zapiskov ter celotno analiziranje gradiva. Pri obdelavi besedila je manjša verjetnost, da bi vsebina ostala neobdelana.

Vsebinska analiza je potekala tako, da smo iz celotnega prepisanega intervjuja povzeli oziroma parafrazirali in pripravili za nadaljnjo analizo, podatke, ki smo jih pridobili pri raziskovalnem delu. Pri naslednji fazi smo vsebino razčlenili, kodirali tako da smo dobili smiselno sklenjene dele transkripta. Tako oblikovano besedilo smo lahko kasneje kodirali v programu ATLAS.SI (Adam, et al. 2012).

3.5 REZULTATI

V raziskavi smo s pomočjo kvalitativne analize mnenj in izkušenj šest študentov zdravstvene nege raziskali njihovo motiviranost za izvajanje kliničnega usposabljanja.

Pri tem smo želeli:

- proučiti obveznosti zdravstvene nege pri izvajanju kliničnega usposabljanja,
- potek izobraževanja v kliničnem okolju,
- mnenja o praktičnem usposabljanju,
- motivacijo pri opravljanju prakse,
- motivacijo študentov s strani mentorjev,
- pomen motivacije pri opravljanju prakse,
- pomembnost motivacije pri kliničnem usposabljanju,
- usklajenost kliničnega usposabljanja s študijem in
- vpliv službe na motivacijo pri izvajanju kliničnega usposabljanja.

Pri procesu kvalitativne analize podatkov, smo kodirali intervjuje (priloga 6.6 Kodiran intervju z osebami ŠIŽR, Š2ŽR, Š3MR, Š4MI, Š5ŽI in Š6ŽI) iz katerih smo izoblikovali sedem osrednjih tem (tabela 1):

1. Klinično usposabljanje – obveznosti študenta;
2. Potek izobraževanja v kliničnem okolju;
3. Klinično usposabljanje;
4. Pomen motivacije;
5. Pričakovanja;
6. Usklajenost s študijem;
7. Vpliv službe.

Tabela 1: Prikaz glavnih tem s pripadajočimi podtemami

1. Raven: podteme	2. Teme	3. Raven: kategorije
Obveznosti zdravstvene nege pri izvajanju kliničnega usposabljanja Potek izobraževanja v kliničnem okolju Mnenja o kliničnem usposabljanju Motivacija pri opravljanju prakse Motivacija študentov s strani mentorjev Pomen motivacije pri opravljanju prakse Pomembnost motivacije pri kliničnem usposabljanju Pričakovanje od kliničnega usposabljanja Usklajenost kliničnega usposabljanja s študijem Vpliv službe na motivacijo pri izvajanju kliničnega usposabljanja	Klinično usposabljanje – obveznosti študenta, Potek izobraževanja v kliničnem okolju, Klinično usposabljanje, Pomen motivacije, Pričakovanje, Usklajenost s študijem, Vpliv službe	Obveznosti študenta Potek izobraževanja Mnenja, Motivacija, Pričakovanja, Usklajenost Služba

Tabela 1 prikazuje glavne teme in njihove podteme. Glavne teme, ki so se pojavile v raziskavi, so zgoraj naštet. Teme so med seboj povezane v smislu prepletanja. V nadaljevanju podajamo natančno analizo posameznih vprašanj in tem.

3.5.1 Obveznosti zdravstvene nege pri izvajanju kliničnega usposabljanja

Tabela 2: Kakšne obveznosti ima študent zdravstvene nege pri izvajanju kliničnega usposabljanja? Koliko prakse imate?

Tema: Obveznosti študenta pri kliničnem usposabljanju z izbranimi citati iz transkripta	Podteme	Kategorije
«Študent mora najprej opraviti kolokvij zdravstvene nege, da lahko začne opravljati klinično usposabljanje. Klinično prakso imamo na različnih področjih po en ali dva tedna. Udeležba klinične prakse mora biti 100 %, če manjkaš moraš manjkajoče dneve kasneje nadoknaditi. Opraviti mora tam okoli 2.300 ur prakse v času celotnega študija.»	Izpolnitev določenih obveznosti (primerna obleka, čevlji, zdravniško potrdilo, cepljeni, urejeni ...) Izpolnitev določene dokumentacije Opraviti ustrezno število ur usposabljanja (100 % prisotnost), pred tem kolokvij zdravstvene nege	Študijske obveznosti

Na podlagi opravljenih intervjujev s študenti zdravstvene nege smo v okviru teme »Obveznosti študenta pri kliničnem usposabljanju«, pridobili tri podteme, in sicer: izpolnitev določenih obveznosti (primerna obleka, čevlji, zdravniško potrdilo, cepljeni, urejeni ...), izpolnitev določene dokumentacije in opravljanje ustreznega števila ur usposabljanja (100 % prisotnost, pred tem pa je potrebno opraviti kolokvij zdravstvene nege). Rezultati so prikazani v tabeli 2.

3.5.2 Potek izobraževanja v kliničnem okolju

Druga tema je bila »Potek izobraževanja v kliničnem okolju«. Pri tej temi: »aktivnosti in sodelovanje ter organizacija dela medicinskih sester z bolnišnično šolo in šolanimi otroci«, smo prepoznali štiri podteme: strategija dela, akcijski načrt, sodelovanje s šolo in uskladitev z ostalimi delovnimi obveznostmi.

Tabela 3: Kako poteka izobraževanje v kliničnem okolju?

Tema: Potek izobraževanja v kliničnem okolju z izbranimi citati iz transkripta	Podtema	Kategorije
(»Izobraževanje poteka v obliki prakse pod vodstvom mentorja, ki ti je dodeljen na oddelku in pa mentorja iz fakultete. Na vsakem oddelku je potrebno izpolnjevati dokumentacijo, kjer ti dodelijo enega pacienta in o njem si moraš pridobiti vse podatke o zdravju doma, o njegovi bolezni se pravi celotno anamnezo. Potrebno je narediti celostni načrt zdravstvene nege po življenjskih aktivnostih Virginije Henderson.«	V obliki prakse Pod vodstvom mentorjev (na oddelku in fakulteti) Celostni načrt zdravstvene nege po življenjskih aktivnostih Učijo se priprave, aplikacije vseh vrst zdravil, odvzem krvi ...) Mentor jim na začetku dodeli pacienta Na koncu ocena mentorja usposabljanja (100 %)	Izobraževanje

Iz intervjujev je bilo možno razbrati, da klinično usposabljanje poteka na način, da jim mentor že na začetku določi pacienta. Naredijo celostni življenjski načrt zdravstvene nege po življenjskih aktivnostih. Potem jih učijo priprave pripomočkov za izvajanje zdravstvene nege, aplikacije vseh vrst zdravil, odvzema krvi ... Klinično usposabljanje opravljajo na različnih oddelkih. Mentor jih uči, spremlja njihovo delo in na koncu oceni, kar je razvidno iz tabele 3.

3.5.3 Mnenje o kliničnem usposabljanju

Tabela 4: Kaj menite o kliničnem usposabljanju?

Tema: Mnenje o kliničnem usposabljanju z izbranimi citati iz transkripta	Podtema	Kategorije
(»Praktično usposabljanje se mi zdi pozitivno, da se naučiš čim več kar moraš znati za svoj poklic. Vidiš, kako sam deluješ v timu, se znajdeš, prilagajaš. Slaba stran prakse je da ne dobimo glede količino prakse nobenega plačila, vsaj za spodbudo, motivacijo. Vse je zastoj iz naše strani, dostikrat se dogaja da nas izkoriščajo, ne pa kaj naučijo. Nekje pa imaš na voljo da sam izraziš željo kaj bi se rad naučil, katero znanje poglobil.)«	Nujno potrebno Veliko se naučijo Odvisno od mentorja Timsko delo Ne dobijo plačila (spodbuda, motivacija), dostikrat strokovno osebje nima časa za njih in jih izkoriščajo Nekateri zaposleni ne marajo študentov	Mnenja

Iz tabele 4 vidimo, da so pri tretji podtemi »mnenje o kliničnem izobraževanju«, anketiranci mnenja, da je le-to nujno potrebno, saj se iz njega veliko naučijo. Prav tako menijo, da je odvisno od mentorja, kakšen je on kot človek, koliko je strokoven in koliko časa jim lahko posveti. Kot pomanjkljivosti pa vidijo, da ne dobijo plačila za klinično usposabljanje, ki bi bilo spodbuda in dodatna motivacija za delo. Ravno tako navajajo, da velikokrat strokovno osebje (medicinske sestre), zaradi obilice dela, nimajo časa za njih in jih tudi izkoriščajo za delo. Prav tako zaznavajo, da nekateri zaposleni ne marajo študentov.

3.5.4 Motivacija pri opravljanju usposabljanja

Tabela 5: Kaj vas motivira pri opravljanju usposabljanja v kliničnem okolju?

Tema: Motivacija pri opravljanju kliničnega usposabljanja z izbranimi citati iz transkripta	Podtema	Kategorije
(»Motivirajo me spodbudne besede, dobre ocene, zadovoljni pacienti, nova znanja, najbolj me motivira cilj ki sem si ga zadal, se pravi postati diplomirani zdravstvenik. Motiviralo bi me tudi simbolično plačilo, vsaj za povrnitev stroškov.«)	Zadovoljni in hvaležni pacienti Pridobivanje novih znanj iz prakse Dober mentor Želja po pomoči drugim Cilj - dokončanje študija in pridobitev poklica Spodbudne besede Dobre ocene Pridobitev praktičnega znanja, samostojnost pri delu Motiviralo bi jih simbolično plačilo	Motivacija

Pri četrti temi: »Kaj vas motivira pri opravljanju prakse v kliničnem okolju?«, so intervjuvanci odgovorili, da jih najbolj motivirajo zadovoljni in hvaležni pacienti, kot tudi pridobivanje novih znanj iz prakse. Motivira jih tudi dober mentor in želja po pomoči drugim. Ne na zadnje jih motivira cilj, dokončanje študija, dobre ocene in spodbudne besede, kot tudi pridobitev znanja in samostojnost pri delu. Motiviralo bi jih tudi simbolično plačilo za opravljeno usposabljanje, kar je razvidno iz odgovorov v tabeli 5.

3.5.5 Motivacija študentov s strani mentorjev

Tabela 6: Kako vas motivirajo mentorji (šolski in klinični)?

Tema: Motivacija s strani mentorjev z izbranimi citati iz transkripta	Podtema	Kategorije
(»Šolski mentorji, so zelo dobri motivatorji, saj nas dobro motivirajo, velikokrat nas vprašajo kako smo in nam ob težavah namenijo nekaj motivacijskih besed, meni to pomaga. Klinični mentorji dajejo manj motivacije, saj imajo ogromno tekočega dela in nimajo toliko časa za študente. Na ta način se ne naučimo veliko.«)	S spodbudnimi besedami, pohvalami, nasmeškom, občutkom, da so zaželeni Da jih naučijo določenih postopkov (prenos znanja) Pomagajo pri »inervencijah«, jih usmerjajo, sodelujejo z njimi Dobra ocena Določenim mentorjem je vseeno, nimajo časa za študente	Motivacija

Pri podtemi »Motivacija s strani mentorjev«, so intervjuvanci odgovorili, da jih mentor motivira s spodbudnimi besedami, pohvalami, nasmeškom in občutkom, da so zaželeni. Prav tako jih motivirajo, ko jih naučijo določenih postopkov in prenašajo znanje na njih ter jim pomagajo pri intervencijah, jih usmerjajo, sodelujejo z njimi. Na motivacijo vpliva tudi dobra ocena s strani mentorja. Demotivira jih, ko je določenim mentorjem vseeno in nimajo časa za njih, kar je razvidno iz odgovorov v tabeli 6.

3.5.6 Pomen motivacije pri opravljanju usposabljanja

Tabela 7: Ali vam motivacija pri opravljanju kliničnega usposabljanja veliko pomeni? V kakšnem smislu?

Tema: Pomen motivacije pri opravljanju kliničnega usposabljanja z izbranimi citati iz transkripta	Podtema	Kategorije
(»Meni osebno motivacija veliko pomeni. Če si motiviran lažje delaš, boljše in z veliko mero zadovoljstva. Če te poklic veseli ti je motivacija že to da nekaj dosežeš, da z svojim z znanjem pomagaš drugim, tako da je ta motivacija ki je v nas, najboljša, ker z njim dosežeš nek želeni cilj. Mi je pa tudi pomembna motivacija od mentorja saj ti kljub vsemu motivacija lahko pade in tukaj ti jo mentor z zanimanjem in že z samo dobro voljo in lepo besedo lahko dvigne. Glede na natrpan urnih je vsekakor motiviranost študentov tretje osebe velikega pomena.«)	Veliko pomeni, da delo opravljajo kakovostno. Pohvala mentorja, sošolca, največ pa dobra beseda zadovoljnega pacienta Ob napornem urniku daje nove moči Motivira jih cilj, ki so si ga zadali (usposabljanje za poklic, ki ga želijo) Z motivacijo lažje in boljše delajo, z veliko mero zadovoljstva Motivacija, da pomagaš drugim Motivacija, zavedanje, da si dobrodošel na praksi in da se boš nekaj novega naučil Včasih je slaba motivacija s strani kliničnih mentorjev	Motivacija

Iz tabele 7 je razvidno, da so intervjuvanci na vprašanje »Ali vam motivacija pri opravljanju prakse veliko pomeni? V kakšnem smislu?«, odgovorili, da jim motivacija veliko pomeni, da delo opravljajo kakovostno. Pohvala mentorja, sošolca, največ pa lepa beseda zadovoljnega pacienta, jih najbolj motivira pri izvajanju kliničnega usposabljanja. Ob napornem urniku jim motivacija daje nove moči.

Pri tem je eden od ključnih »spodbujevalcev« motivacije prav cilj, ki so ga zadali (usposabljanje za poklic, ki ga želijo). Z motivacijo lažje in boljše delajo, z veliko mero zadovoljstva. Motivira jih, da pomagajo drugim in jih motivira tudi zavedanje, da so dobrodošli na praksi in da se bodo nekaj novega naučili. Nekatri izmed njih so včasih slabo motivirani s strani kliničnih mentorjev.

3.5.7 Pomembnost motivacije pri kliničnem usposabljanju

Tabela 8: Ali je za vas motivacija pomembna pri kliničnem usposabljanju? Zakaj?

Tema: Pomembnost motivacije pri kliničnem usposabljanju z izbranimi citati iz transkripta	Podtema	Kategorije
<p>(»Motivacija je zelo pomembna, če nisi motiviran nimaš volje, nimaš nič, opravljaš prakso samo zaradi tega ker moraš, ker je to tvoja dolžnost in na koncu nisi kaj koristen, kaj šele da bi se naučil česa. Če si motiviran in nekaj narediš z voljo, z veseljem boš tudi zjutraj lažje vstal, z večjim veseljem boš opravljal svoje delo in se bolj kakovostno vse naučil. Če si motiviran bolje opravljaš prakso in se veliko naučiš kar je bistvenega pomena prakse.«)</p>	<p>Veliko pomeni, vsaka pozitivna beseda daje še več moči, da se boriš za cilj, ki si ga zastavil Če je ni, ne odneseš od prakse veliko, ker nimaš volje in moči Z njo je lažje opravljanje prakse in študija Ko skoraj obupaš, je velikega pomena, da te nekdo motivira Če nisi motiviran prakso opravljaš brez volje, rutinski Pomemben je dober tim (osebje na oddelku), ki te lahko motivira Odnosi na oddelku in med študenti</p>	<p>Motivacija</p>

Na vprašanje »Ali je za vas motivacija pomembna pri kliničnem usposabljanju? Zakaj?«, so anketiranci odgovorili, da jim je motivacija zelo pomembna, saj jim vsaka pozitivna beseda daje dodatno moč, da se borijo za cilj, ki so ga zastavili (tabela 8). Če motivacije ni, od prakse »ne odnesejo« veliko, saj nimajo volje in moči. Z motivacijo lažje opravljajo klinično usposabljanje in študij, zlasti ko včasih skoraj obupajo pri kakšni težki klinični situaciji, tako da jim veliko pomeni, ko jih nekdo motivira. Če pa niso motivirani, klinično usposabljanje opravljajo brez volje, rutinski. Pri motivaciji je pomemben tudi dober tim (osebje na oddelku), ki jih lahko dodatno motivira, kot tudi dobri odnosi na oddelku in med samimi študenti.

3.5.8 Pričakovanje od kliničnega usposabljanja

Tabela 9: Kaj pričakujete od kliničnega usposabljanja?

Tema: Pričakovanja od kliničnega usposabljanja z izbranimi citati iz transkripta	Podtema	Kategorije
<p>(»Pričakujem, da se bom naučil vse kar moram znati ob koncu študija. Da se bom znal brez večjega strahu pozitivno vključiti v tim in da bom znal pomagati pacientom, zaradi katerih se tudi usposabljaš za ta poklic, da bodo oni zadovoljni in da bom ob tudi jaz zadovoljen. Pričakujem, da si bodo mentorji vzeli dovolj časa da nas bodo kaj naučili, saj so zato tam. Pričakujem, da bom do dobra osvojil postopke, ki jih moram znati.«)</p>	<p>Da se bomo čim več naučili in samostojno delali Da bomo izgubili strah pred opravljanjem težjih diagnostičnih postopkov Da se bomo dobro izurili in postali čim bolj samostojni Da bodo znali pomagati pacientom Da si bodo mentorji vzeli dovolj časa, da jih bodo naučili Pričakujejo povratno informacijo o svojem delu Da se zaposleni zavedajo, da so se prišli učiti in da niso dodatna delovna sila Vztrajnost in potrpežljivost od mentorjev, da se bodo »zavzeli« za študente ter jih naučili vse, kar je potrebno oziroma dobro sodelovanje z njimi</p>	<p>Motivacija</p>

Pri vprašanju »Kaj pričakujete od kliničnega usposabljanja«, so anketiranci enotnega mnenja, saj pričakujejo, da se bodo pri kliničnem usposabljanju čim več naučili in potem čim bolj samostojno delali, da bodo izgubili strah pred opravljanjem težjih diagnostičnih postopkov, kar je razvidno iz odgovorov v tabeli 9. Želijo si, da bodo znali pomagati pacientom in tudi, da si bodo mentorji vzeli dovolj časa, da jih dobro naučijo. Pri tem pa tudi pričakujejo povratno informacijo o svojem delu. Hkrati pričakujejo, da se zaposleni pri kliničnem usposabljanju zavedajo, da so se študenti prišli učiti (klinično usposabljati) in da niso dodatna delovna sila. Dodatni zagon za njih je vztrajnost in potrpežljivost mentorjev, da se »zavzamejo« za njih in jih naučijo vse, kar je potrebno oziroma da dobro sodelujejo z njimi. To pričakujejo pri izvajanju kliničnega usposabljanja.

3.5.9 Usklajevanje kliničnega usposabljanja s študijem

Tabela 10: Kako usklajujete klinično usposabljanje z ostalim študijem?

Tema: Usklajevanje kliničnega usposabljanja z ostalim študijem z izbranimi citati iz transkripta	Podtema	Kategorije
<p>(»Sam študij mi je kar naporen, saj si praktično celi dan odsoten, zjutraj se moraš zgodaj vstati in iti na prakso, popoldan pa te čakajo še predavanja in moraš nekaj energije prihraniti. Ampak za zastavljen cilj se vse da če se hoče. Je na trenutke naporno ampak za enkrat gre. Včasih kakšna predavanja preskočim in se učim za izpit.«)</p>	<p>Naporen študij, (zgodaj vstajanje – dopoldan praksa, popoldan predavanja) Če imaš zastavljen cilj volja najde pot Včasih kakšna predavanja preskočim Potrebna dobra organizacija Ko ni prakse opravi več izpitov Prostega časa malo Velikokrat, ko pride domov se stuširam in »padem v posteljo« Navadiš se na takšen ritem Ko je praksa vzamem dopust ali koristim ure (zaposleni) Najbolj naporno, ko moram na prakso in kasneje v službo, pa še, če je kakšen izpit Razporedim urnik, da mi bo lažje (zaposleni) V času študija (3 leta) delam veliko časa po 16 ur</p>	<p>Usklajevanje</p>

Pri naslednji temi »Usklajevanje kliničnega usposabljanja z ostalim študijem« (tabela 10), so intervjuvanci odgovorili, da je to naporen študij, saj zahteva zgodnje vstajanje z dopoldansko prakso, popoldan pa imajo predavanja, vendar, če imajo zastavljen cilj, se potrudijo, da oboje realizirajo. Večina jih, ob napornem urniku, včasih »preskoči«. določena predavanja Zavedajo se, da je pri študiju, kot je ta (veliko ur kliničnega usposabljanja) potrebna dobra organizacija. Nekateri, ko ni prakse, skušajo opravi čim več izpitov. Prostega časa je zelo malo. Velikokrat, ko pridejo domov, se stuširajo in »padejo v posteljo« od utrujenosti, vendar se navadijo na takšen delovni in študijski ritem. Nekateri si pomagajo na ta način, ko je praksa, da vzamejo dopust (če je možno), ali pa koristijo ure (zaposleni). Le-tem je najbolj naporno, ko morajo na klinično usposabljanje in kasneje še v službo. Včasih je še kakšen izpit v enem dnevu. Zaposleni skušajo razporediti urnik tako, da jim bo lažje glede opravljanja vseh obveznosti. Nekateri med njimi, v času študija (3 leta), delajo veliko časa (tudi po 16 ur).

3.5.10 Vpliv službe na motivacijo

Tabela 11: Ali služba vpliva na motivacijo pri izvajanju kliničnega usposabljanja (za izredne študente)?

Tema : Vpliv službe na motivacijo pri izvajanju kliničnega usposabljanja – za zaposlene študente (izredni študij) z izbranimi citati iz transkripta	Podtema	Kategorije
(»Pri meni služba zelo vplivala na motivacijo. Služba mi je motivacija, da grem še z večjim veseljem na klinično usposabljanje, saj delam kot bolničar negovalec želim doseči nekaj več. Sploh mi je motivacija, ker vem da me čaka delovno mesto diplomiranje medicinske sestre in če ga želim dobiti moram čim prej opraviti faks. Lahko pa je tudi nasprotno, saj je služba in faks skupaj zelo utrujajoče, tako da je lahko v določenih trenutkih ko je vsega naenkrat preveč slaba motivacija.«)	Vsekakor vpliva (motivira, da čim prej dokončam študij, po drugi strani pa zavira (za organizem naporno, ne zmorem vsega) ... Služba dodatna motivacija (delam kot bolničar negovalec in si želim doseči več) Včasih je služba demotivirajoča, saj sta študij in služba včasih zaradi preobremenitve utrujajoča Možnost napredovanja	Vpliv službe

Na zadnje vprašanje »Ali služba vpliva na motivacijo pri izvajanju kliničnega usposabljanja« (tabela 11), ki je bilo namenjeno izrednim študentom (zaposleni), so le-ti odgovorili, da vsekakor vpliva, da jih motivira, da čim prej dokončajo študij, po drugi strani pa jih tudi zavira, saj je za organizem naporno, da delajo, se udeležujejo predavanj in da imajo tudi klinično usposabljanje. Včasih ne zmorejo vsega. Enemu od njih je služba dodatna motivacija, saj dela kot bolničar-negovalec in si želi »doseči več« oziroma napredovati. Tudi druge služba motivira, saj preko dokončanja študija vidijo možnost napredovanja, vendar jih včasih služba demotivira, saj sta študij in služba, zaradi preobremenitve, utrujajoča.

3.6 RAZPRAVA

Vsak posameznik je drugačen, prav tako ima vsak drugačne želje, zastavljene cilje. Nekateri vse to dosežejo brez težav, drugi pa za to porabijo več časa in energije. Zato ne pride vsak do zelenega cilja, lahko pa o njem samo razmišlja in ga nikoli ne doseže. To so ljudje, za katere je cilj »fantaziranje«, ali pa nikoli ne zberejo poguma, da bi začeli uresničevati svoje cilje.

Motivacija ima veliko možnosti za doseganje ciljev. Razlika je samo v tem, kakšne vrste motivacije potrebuje vsak posameznik (Haivas, et al., 2014). Ko govorimo o motivaciji naletimo na več različnih vidikov. »Motivacija je pripravljenost na akcijo, da posameznik zadovolji svojo potrebo«, kot pravi Robbins (1992, p. 4).

Marentič Požarnik (2002) raziskuje motivacijo, ki je v povezavi z učenjem. Delimo jo na zunanjo in notranjo. Notranjo motivacijo ima vsak posameznik prirojeno. To pomeni, da je »naravno nagnjenje za razvoj naših notranjih sposobnosti«. Značilnosti za notranjo motivacijo so pozitivna samopodoba, radovednost, interesi, vzburjanje, zanos. To so neposredne motivacije. Zunanje motivacije pa izhajajo iz okolja ter so posredne in prihajajo od družine, delodajalca, države, sodelavcev. Te se uporabljajo, kadar nas želi nekdo spodbuditi oziroma motivirati.

»Motivacijo lahko definiramo tudi kot sklop dejavnikov, ki usmerjajo človeka v neki cilj ali smer. Potreba sama po sebi še ne pomeni začetka motivacije, ampak je ključnega pomena aktivacija te potrebe. Da se potreba aktivira, pa moramo najprej videti končno željeno stanje, ki se razlikuje od trenutnega. To v nas sproži nelagodje, katerega želimo odpraviti« (Lovšin, 2010, p. 3).

Ključni namen tega diplomskega dela je bil spoznati in razumeti, kaj in na kakšen način motivira študentje zdravstvene nege pri kliničnem usposabljanju. Kvalitativna raziskava je pokazala, da se študenti zdravstvene nege (redni in izredni) dobro zavedajo obveznosti, ki jih imajo pri kliničnem usposabljanju. V odgovorih so navedli tri sklopa obveznosti, in sicer: izpolnitev določenih splošnih obveznosti (primerna obleka, čevlji, zdravniško potrdilo, cepljeni, urejeni ...), izpolnitev določene dokumentacije in opravljanje ustreznega števila ur usposabljanja (100 % prisotnost, pred tem pa je potrebno opraviti kolokvij zdravstvene nege). Iz intervjujev je bilo možno razbrati, da študenti natančno poznajo vse obveznosti, ki jih morajo opraviti pri izvajanju kliničnega usposabljanja. Nekateri izmed njih navajajo, da je veliko kliničnega usposabljanja v letu, in sicer okrog 2.200 ur. Znotraj le-tega so zajeti skoraj vsi oddelki po sklopih, kar jim je všeč, saj pričakujejo, da bodo na ta način pridobili veliko znanj in kompetenc.

Pri podtemi potek kliničnega usposabljanja, so intervjuvanci izpostavili, da klinično usposabljanje poteka na način, da jim mentor že na začetku določi pacienta. Naredijo celostni življenjski načrt nege po življenjskih aktivnostih. Potem jih učijo priprave nege, aplikacije vseh vrst zdravil, odvzema krvi ... Prakso opravljajo na različnih oddelkih. Mentor jih uči, spremlja njihovo delo in na koncu oceni.

O kliničnem usposabljanju menijo, da je le-to nujno potrebno, saj se iz njega veliko naučijo. Le-to pa je odvisno od mentorja, kakšen je on kot človek, koliko je strokoven in koliko časa jim lahko posveti. Kot pomanjkljivost kliničnega usposabljanja pa vidijo izostanek plačila, ki bi lahko bilo tudi simbolično in bi jih dodatno motiviralo. Ravno tako kot pomanjkljivost navajajo, da velikokrat strokovno osebje (medicinske sestre), zaradi obilice dela, nimajo časa za njih in jih tudi včasih izkoriščajo za delo. Prav tako zaznavajo, da nekateri zaposleni ne marajo študentov.

Pri podtemi, kaj jih najbolj motivira, so intervjuvanci odgovorili, da jih najbolj motivirajo zadovoljni in hvaležni pacienti, kot tudi pridobivanje novih znanj iz prakse. Prav tako jih motivira dober mentor in želja po pomoči drugim. Ne na zadnje jih motivira cilj, torej dokončanje študija, dobre ocene in spodbudne besede, kot tudi samostojnost pri delu. Mentorji jih motivirajo s spodbudnimi besedami, pohvalami, nasmeškom in občutkom, da so zaželeni. Prav tako jih motivirajo, ko jih naučijo določenih postopkov in prenašajo znanje na njih ter jim pomagajo pri intervencijah, jih usmerjajo, sodelujejo z njimi ... Na motivacijo anketirancev vpliva tudi dobra ocena s strani mentorja. Demotivira pa jih, ko je določenim mentorjem vseeno za njihovo delo ali pa sploh nimajo časa zanj. Vse te motivacije v svoji knjigi opisuje tudi Marentič Požarnik (2002).

Sama motivacija jim veliko pomeni in pomaga, da delo opravljajo kakovostno. Pohvala mentorja, sošolca, največ pa lepa beseda zadovoljnega pacienta jih najbolj motivira pri izvajanju kliničnega usposabljanja. Ob napornem urniku jim motivacija daje nove moči. Pri tem je eden od ključnih »spodbujevalcev« motivacije prav cilj, ki so si ga zadali (usposabljanje za poklic, ki ga želijo).

Z motivacijo lažje in boljše delajo, z veliko mero zadovoljstva. Motivacija je tudi, da pomagajo drugim in hkrati zavedanje, da so dobrodošli in da se bodo nekaj novega naučili. Navajajo, da so včasih (na žalost) slabo motivirani s strani kliničnih mentorjev.

Prav motivaciji pripisujejo ključni pomen pri kliničnem usposabljanju, saj jim vsaka pozitivna beseda daje še dodatno moč, da se borijo za cilj, ki so ga zastavili. Če motivacije ni, od kliničnega usposabljanja »ne odnesejo« veliko in nimajo volje in moči za naprej. Z motivacijo lažje opravljajo prakso in študij, zlasti ko skoraj obupajo pri kakšni klinični situaciji. Če pa niso motivirani, prakso opravljajo brez volje, rutinski. Pri dobrem kliničnem usposabljanju pa je pomemben dober tim (osebje na oddelku), ki jih lahko motivira, kot tudi dobri odnosi na oddelku in med samimi študenti.

Rezultati so pokazali, da intervjuvanci od samega kliničnega usposabljanja pričakujejo, da se bodo čim več naučili in potem čim bolj samostojno delali ter da bodo izgubili strah pred opravljanjem težjih diagnostičnih postopkov. Želijo si, da bodo znali pomagati pacientom in tudi, da bodo mentorji vzeli dovolj časa, da jih dobro naučijo. Pri tem pa hkrati pričakujejo povratno informacijo o svojem delu. Želijo si, da se zaposleni pri kliničnem usposabljanju zavedajo, da so se prišli učiti in usposablјati in da niso dodatna delovna sila. Navajajo tudi, da od mentorjev pričakujejo vztrajnost in potrpežljivost pri prenosu znanja in hkrati nudenje optimalne strokovne podpore pri izvajanju kliničnega usposabljanja.

Intervjuvanci se zavedajo zahtevnosti študija in kliničnega usposabljanja, saj zahtevata zgodnje vstajanje (dopoldansko klinično usposabljanje) in popoldanska predavanja, vendar so mnenja, če imajo zastavljen cilj, se potrudijo, da oboje lahko realizirajo. Tukaj, v praktičnem delu, se cilj pokaže kot pomemben dejavnik pri motivaciji, sicer smo ga že obravnavali v teoretičnih izhodiščih. Večina jih, ob napornem urniku, včasih »preskoči« določena predavanja. Pomagajo si s čim boljšo organizacijo časa, tako da zaposleni intervjuvanci, ko imajo prakso, običajno vzamejo dopust. Vsi intervjuvanci izpostavljajo, da je prostega časa zelo malo, saj velikokrat, ko pridejo domov, se stuširajo in »padejo v posteljo« od utrujenosti, vendar se sčasoma navadijo na takšen delovni in študijski ritem.

Na zadnje vprašanje, o vplivu službe na motivacijo pri izvajanju kliničnega usposabljanja, so odgovorili le zaposleni intervjuvanci. Ugotovili smo, da služba nanj vsekakor vpliva, tako da jih motivira, da čim prej dokončajo študij, po drugi strani pa jih tudi zavira, saj je izredno naporno, da hkrati delajo in se udeležujejo predavanj ter da imajo še klinično usposabljanje. Služba jih prav tako hkrati motivira in spodbuja, saj s pomočjo dokončanja študija vidijo možnost napredovanja.

3.6.1 Omejitve raziskave

Motivacija študentov pri učenju je dokaj dobro proučevano področje v znanstvenih raziskavah. Doma in v tujini najdemo veliko literature, ki analizira motivacijo študentov (na splošno ali pri učenju določenega predmeta), nismo pa našli nobene raziskave, ki bi obravnavala motiviranost študentov zdravstvene nege pri kliničnem usposabljanju. Rezultatov ugotovitev kvalitativne analize ne moremo posplošiti na celotno populacijo študentov zdravstvene nege, saj gre za relativno majhen vzorec.

3.6.2 Doprinos za prakso in priložnosti za nadaljnje raziskovalno delo

Pri pregledu literature smo prepoznali in izpostavili najbolj pogoste dejavnike, ki vplivajo na motivacijo študentov zdravstvene nege pri kliničnem usposabljanju. Ugotovili smo, da je problematika aktualna in da motivacijo pri doseganju določenega cilja obravnavajo številne raziskave. Prav tako smo ugotovili, da na motiviranost študentov zdravstvene nege vplivajo različni dejavniki. Glede na sklepne ugotovitve raziskave bi bilo treba opredeliti področja, na katerih so potrebne določene spremembe pri kliničnem usposabljanju študentov (boljša komunikacija z delovnimi mentorji in zaposlenimi na oddelku), kar je lahko iztočnica za novo raziskavo.

4 ZAKLJUČEK

S pregledom literature smo ugotovili, da motivacija nastane kot potreba po izpolnitvi človekovih osnovnih življenjskih potreb in je posebno psihološko stanje, ki ustvarja določeno vedenje, s katerim se zadovoljijo določene potrebe. V našem primeru gre za sekundarne potrebe (niso nujne za preživetje), so pa pomembne za napredek in razvoj posameznika, kot je pokazala sama raziskava, so te potrebe po pridobivanju novega znanja in čim večji samostojnosti pri delu. Za lastno motivacijo in posledično doseganje zastavljenih ciljev, je potrebno veliko lastnega truda in npora. Tako lahko motivirani študentje lažje dosegajo svoj cilj (pridobitev novih znanj in zaključek študija).

Lahko povzamemo, da je motivacija oziroma potreba to, kar nas žene naprej. Ljudje smo si med seboj različni in prav zato je vrsta motivacije posebej odvisna od posameznika. Zato smo v raziskavi (kvalitativna analiza) izbrali študente različnega spola, starosti in načina študija (redne in izredne, ki so hkrati zaposleni).

Iz naše raziskave je razvidno, da študentje zdravstvene nege pri kliničnem usposabljanju potrebujejo motivacijo, in sicer s strani mentorjev, ki naj bi bili strokovni in jim posvetili dovolj časa za nova znanja. Prav tako potrebujejo motivacijo s strani zaposlenih (zdravstveno osebje). Ne na zadnje je dobrodošla motivacija in spodbuda tudi s strani sošolcev.

Boljša motivacija jim pomaga, da lažje in hitreje usvojijo nova znanja, pomagajo pacientom in organizirajo svoje obveznosti (zlasti zaposleni študentje) ter pridejo do končnega cilja (zaključek študija). Kot ključne dejavnike motivacije navajajo »dobre mentorja«, ki jim prisluhne in vzame čas za njih, za pridobitev novih znanj. Dodatno jih motivira vsaka prijetna beseda s strani pacienta in pozitivni odnosi na oddelku, kjer izvajajo klinično usposabljanje. Prav tako pohvala in dobra ocena mentorja jih dodatno motivira.

Najbolj jih demotivirajo mentorji, ki jim je »vseeno« za njih, zaposleni, ki jih izkoriščajo, saj mislijo, da so tam zaradi dela in ne zaradi usposabljanja ter pomanjkanje simbolične finančne nagrade za klinično usposabljanje.

Prav te pomanjkljivosti, ki smo jih zgoraj izpostavili, so lahko predlog izboljšav, do katerih smo prišli z raziskavo v tem diplomskem delu. Morda je pred tem še prostor za širšo raziskavo na nacionalni ravni, ki bi morda potrdila naše zaključke (ali ovrгла). Zagotovo študentje zdravstvene nege pri kliničnem usposabljanju potrebujejo ustrezno podporno okolje (mentorje, ki jim prisluhnejo in jim pomagajo, da pridobijo nova znanja in vzpostavijo dober partnerski odnos, s točno določenimi nalogami in obveznostmi vsakega partnerja) in tudi osebje na oddelku, ki jim pri tem prav tako pomaga, saj je klinično usposabljanje proces, ki podpira študenta pri njegovem usposabljanju za poklic, z namenom razvoja ustreznih kompetenc, ki mu bodo omogočale učinkovito, neodvisno in odgovorno delovanje in napredovanje v stroki.

5 LITERATURA

Adam, F., Hlebec, V., Kavčič, M., Mrzel, M., Podmenik, D., Poplas Susič, T., Rotar Prvlič, D., Lamut, U. & Švab, I., 2012. *Kvalitativno raziskovanje v interodisciplinarni perspektivi*. Ljubljana: Inštitut za razvojne in strateške analize.

Boštjančič, A., 2016. *Motivacija, šola, učenje in najstnik: diplomsko delo*. Celje: Mestna občina Celje, Mladi za Celje.

Cinac, A., 2017. Motivacija učencev za učenje angleškega jezika In: M. Željenzov Seničar, ed. Učna motivacija: III. *Mednarodna konferenca o didaktiki in metodiki*. Ljubljana, 13. 11. 2017. Ljubljana: Mib d.o.o , p.141.

Červ, R., 2009. *Motivacija študentov: diplomsko delo*. Kranj: Univerza v Mariboru, Fakulteta za organizacijske vede.

Čuk, V., 2014. *Mentorska vloga v kliničnem okolju: Razvoj modela izkustvenega učenja v zdravstveni negi: doktorska dizertacija*. Koper: Univerza na primorskem, Pedagoška Fakulteta.

Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 2005/36/EC, 2005. Uradni list Evropske unije.

Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 2013/55/EU, 2013. Uradni list Evropske unije.

Draginc, A., Laznik, G., Leskovic, L. & Zupančič, V., 2017. *Vsebine kliničnega usposabljanja kot osnove pridobivanja kompetenc diplomanta zdravstvene nege*. In: A. Draginc, ed. *Vodnik za kliničnega mentorja*. Novo Mesto: Fakulteta za zdravstvene vede Novo mesto, pp. 7-8.

- Haivas, S., Joeri, H. & Roland, P., 2014. What Motivates You Doesn't Motivate Me': Individual Differences in the Needs Satisfaction-Motivation Relationship of Romanian Volunteers. *Applied Psychology*, 63(2), pp. 326-343.
- Hanifi, N., Parvizy, S., & Joolae, S., 2012. *The role of clinical instructor in clinical training motivation of nursing students: a qualitative study: Iranian journal of nursing research*. Tehran, Iran: School of nursing and midwifery, educational development center, Tehran university of medical sciences.
- Izgoršek, G., 2018. *Analiza motivacije študentov na fakulteti za upravo: diplomsko delo*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za upravo.
- Juriševič, M., 2012. *Motiviranje učencev v šoli*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.
- Kavčič, M., 2017. Primeri uvodnih motivacij pri slovenščini. In: M. Željeznov Seničar, ed. *Učna motivacija: III. Mednarodna konferenca o didaktiki in metodiki*. Ljubljana, 13. 11. 2017. Ljubljana: MIB d. o. o , p. 109.
- Kermavnar, N., & Govekar-Okoliš, M., 2016. Pogledi mentorjev in študentov zdravstvene nege na praktično usposabljanje. *Androgoška spoznanja*, 22(2), pp. 23-37.
- Lovšin, Ž., 2010. *Motivacijska teorija in učbenik trženja*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta.
- Lulić, R., 2017. Motivacija učencev za učenje angleškega jezika. In: M. Željeznov Seničar, ed. *Učna motivacija: III. Mednarodna konferenca o didaktiki in metodiki*. Ljubljana, 13. 11. 2017. Ljubljana: Mib d. o. o , p. 101.
- Marentič Požarnik, B., 2002. Notranja učna motivacija kot pogoj in cilj kakovostnega izobraževanja. *Vzgoja in izobraževanje*, 33(3), pp. 8–13.

Nilsson, E.L.K. & Warren Stomberg, I.M., 2008. *Nursing students motivation toward their studies-a survey study*. Licensee BioMed Central Ltd: BMC Nursing.

Povšnar, E., 2014. *Klinično usposabljanje študentov Fakultete za zdravstvo Jesenice v osnovnem zdravstvu Gorenjske s poudarkom na zagotavljanju varnega okolja za študente: Šola za kliničnega mentorja*. In: S. Pivač & B. Skela Savič, eds. *Klinično usposabljanje skozi EU direktivo in mednarodne standarde ter izkušnje v Sloveniji: količina in kakovost kliničnega usposabljanja*. Jesenice, 18.9.2014. Jesenice: Fakulteta za zdravstvo Jesenice.

Pravilnik o minimalnih pogojih usposobljenosti in pridobljenih pravic za poklic zdravnik, zdravnik specialist, zdravnik splošne medicine, doktor dentalne medicine, doktor dentalne medicine specialist, diplomirana medicinska sestra, diplomirana babica in magister farmacije, 2017. Uradni list RS št. 4/2017. 27. 1. 2017.

Ramšak Pajk, J., 2007. Pomen mentorstva in praktičnega usposabljanja v izobraževanju za zdravstveno nego. *Obzornik zdravstvene nege*, 41, p. 72.

Razdevšek Pučko, C., 2013. *Vloga motivacije v učenju in poučevanju (v delovanju)*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta, Univerze v Ljubljani.

Robbins, S.P., 1992. *Essentials of Organizational Behavior*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

Sabadin, T., 2015. *Prihodnost v zdravstveni negi*. Pregledni članek: *Slovenska Pediatrija*: 22, pp. 22-27.

Skela Savič, B., 2015. Rezultati prve Delfi iteracije. In: B. Skela Savič & S. Hvalič Touzery, eds. *Smernice izobraževanja v zdravstveni negi za program prve stopnje Zdravstvena nega (VS), 8. posvet Moja kariera - Quo vadis, Posvet z okroglo mizo*. Jesenice 6. 5. 2015. Jesenice: Fakulteta za zdravstvo, pp. 1-32.

Skela Savič, B., 2016. *Smernice za izobraževanje v zdravstveni negi na študijskem programu prve stopnje zdravstvene nege*. Jesenice: Fakulteta za zdravstvo.

Song, J., & Kim, M., 2013. Study on Clinical Education for Nursing in Hospital in Korea. *The Journal of Korean Academic Society of Nursing Education*, 19(2), pp. 251-264.

Touzery Hvalič, S., Smajlovič Kalender, S., & Smodiš, M., 2014. Multikulturne kompetence kliničnih mentorjev – Rezultati projekta Soulbus: In: S. Pivač & B. Skela Savič, eds. 8. *Šola za klinične mentorje: Klinično usposabljanje skozi EU direktivo in mednarodne standarde ter izkušnje v Sloveniji. Količina in kakovost kliničnega usposabljanja. Zbornik predavanj. Jesenice, 18. 9. 2014*. Jesenice: Fakulteta za zdravstvo Jesenice, pp. 42–44.

Vogrinc, J., 2008. *Kvalitativno raziskovanje na pedagoškem področju*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenija-zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, 2010. *Lik medicinske sestre*. [online] Available at: <https://www.zbornica-zveza.si/sl/o-zbornici-zvezi/o-poklicu/zdravstvena-nega> [Accessed 27 June 2018].

Živec, M., 2007. *Motivacija v izobraževanju odraslih: diplomsko delo*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede.

6 PRILOGE

6.1 Intervju

Spoštovani!

Sem Ingrid Gradišnik, študentka na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin. Pod mentorstvom Sanele Pivač, viš. pred., pripravljam diplomsko delo z naslovom Motiviranost študentov zdravstvene nege za izvajanje kliničnega usposabljanja. Za raziskavo, ki jo bom opravljala v svoji diplomskem delu, vam bom zastavila nekaj vprašanj, ki se nanašajo na samo klinično usposabljanje. Osredotočila se bom predvsem na vaša mnenja in doživljanja. Zanima me, kaj vi menite o sami motiviranosti na kliničnem izobraževanju. Vsi pridobljeni podatki so anonimni in bodo uporabljeni izključno za namen diplomskega dela.

Za sodelovanje in trud se vam lepo zahvaljujem!

6.2 Demografski podatki:

1. Spol:
 - a) ženski
 - b) moški

2. Starost: _____.

3. Vrsta študija:
 4. redni
 5. izredni

Rezultati:

1. Spol - Štiri študentke ženskega spola, dva študenta moškega.
2. Starost – 22, 23 (študent in študentka), 27, 30 in 31 let.
3. Vrsta študija: Trije redni in trije izredni (zaposleni).

6.3 Vprašanja za intervju

- Kakšne obveznosti ima študent zdravstvene nege pri izvajanju kliničnega usposabljanja? Koliko prakse imate?
- Kako poteka izobraževanje v kliničnem okolju?
- Kaj menite o praktičnem usposabljanju?
- Kaj vas motivira pri opravljanju prakse v kliničnem okolju?
- Kako vas motivirajo mentorji? Kako šolski mentorji in kako klinični mentorji?
- Vam motivacija pri opravljanju kliničnega usposabljanja veliko pomeni? V kakšnem smislu?
- A je za vas pomembna motivacija pri kliničnem usposabljanju? Zakaj?
- Kaj pričakujete od kliničnega usposabljanja?
- Kako usklajujete klinično usposabljanje z ostalim študijem?
- Ali služba vpliva na motivacijo pri izvajanju kliničnega usposabljanja?

Hvala za vaš trud!

Ingrid Gradišnik

6.4 Soglasje

INFORMIRANO SOGLASJE ZA SODELOVANJE V RAZISKAVI:

Motiviranost študentov zdravstvene nege za izvajanje kliničnega usposabljanja.

To je informirano soglasje za študente, ki so povabljeni k sodelovanju v raziskavi

Spoštovani!

Povabljeni ste k sodelovanju v raziskavi o motiviranost študentov zdravstvene nege za izvajanje kliničnega usposabljanja, ki je del diplomskega dela Ingrid Gradišnik, študentke Fakultete Angele Boškin.

Poklicno izobraževanje in usposabljanje za zdravstveno nego v Sloveniji odreja Direktiva 2013/55/EU. Direktiva 2013/55/EU je bila sprejeta 20. novembra 2013 na ravni Evropskega parlamenta in Evropskega sveta in je hkrati s spremembami nadomestila Direktivo 2005/36/ES. Govori o sistemih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki veljajo za koristno orodje, saj študentom, po koncu študija omogoča lažji prehod v samostojno delo. Poudarja tudi, da bi morale države članice strmeti k stalnemu strokovnemu usposabljanju ter vseživljenjskemu učenju, predvsem za celotno zdravstvo.

Zato vas prosim, za vaše sodelovanje v raziskavi, v kateri bomo iskali odgovore na vprašanja:

- Kakšna so pričakovanja in mnenja študentov o kliničnem usposabljanju?
- Kaj jih pri opravljanju kliničnega usposabljanja motivira ter kako se motivirajo sami?
- Kako usklajujejo opravljanje kliničnega usposabljanja z ostalimi obveznostmi?

Metoda raziskave: Zato vas vabim, da sodelujete v intervjuju, ki bo potekal v zasebnih prostorih v zdravstvenih šolah ali knjižnicah. Intervju bo trajal od 30 do največ 45 minut.

Vprašanja bodo sestavljena iz več področij:

V prvem sklopu bodo vprašanja zaprtega tipa in odprtega tipa, kjer bomo intervjuvance spraševali po starosti, spolu in vrsti študija. V drugem sklopu bodo vprašanja odprtega tipa, kjer bomo študente spraševali o obveznostih študenta zdravstvene nege ter kako poteka klinično usposabljanje. S tem bomo ugotovili, če so seznanjeni z obveznostmi študija ter kaj menijo o samem usposabljanju. V tretjem sklopu nas bo zanimalo, kako so motivirani pri kliničnem usposabljanju ter vse, kar je povezano z motivacijo v kliničnem okolju. Pridobili bomo tudi odgovore, kako usklajujejo prakso s študijem in službo.

Sodelovanje v raziskavi je popolnoma prostovoljno in lahko med potekom intervjuja brez obrazložitve odstopite, brez posledic, kadarkoli želite, kljub predhodno danemu pristanku.

S sodelovanjem boste prispevali k raziskavi, katere namen je ugotoviti kaj študentje menijo in pričakujejo od kliničnega usposabljanja, kako so motivirani pri klinični praksi ter kaj jih pri kliničnem usposabljanju motivira. Prav tako nas zanima, kako usklajujejo vse obveznosti s klinično prakso in ostalimi obveznostmi pri šolanju.

Za vsa vaša dodatna vprašanja sem vam na voljo po e-pošti: ingrid.kukovic@gmail.com

Privolitev v raziskavi:

Ime in priimek: _____

Podpis: _____

Datum: _____

6.5 Tabela Kodiranja

1. RAVEN: ENOTA	2. RAVEN: POJEM	3. RAVEN: KATEGO-RIJA
Obveznosti zdravstvene nege pri izvajanju kliničnega usposabljanja Potek izobraževanja v kliničnem okolju Mnenja o praktičnem usposabljanju Motivacija pri opravljanju prakse Motivacija študentov s strani mentorjev Pomen motivacije pri opravljanju prakse Pomembnost motivacije pri kliničnem usposabljanju Pričakovanje od kliničnega usposabljanja Usklajenost kliničnega usposabljanja s študijem Vpliv službe na motivacijo pri izvajanju kliničnega usposabljanja	Klinično usposabljanje, Potek izobraževanja, Praktično usposabljanje, Pomen motivacije, Pričakovanje, Usklajenost s študijem, Vpliv službe	Obveznosti Potek Mnenja Motivacija, Določanje prioriteta, Pričakovanja Usklajenost Vpliv službe

6.6 Kodiran intervju (transkript)

ENOTE – ISKANJE KLJUČNIH POJMOV V GRADIVU	KLJUČNI POJMI	KODA
<p>Kakšne obveznosti ima študent zdravstvene nege pri izvajanju kliničnega usposabljanja? Koliko prakse imate?</p> <p>Š1ŽR: Študent ima več obveznosti, da lahko sploh opravlja klinično usposabljanje mora izpolniti določene pogoje, kot so: zdravniško potrdilo, cepljen mora biti za hepatitis b. imeti mora tudi primerno obutev obleko, se pravi ustrezna zunanja urejenost in ostalo opremo kot je dokumentacija in podobno. Pri delu mora biti strokoven, odgovoren, zanesljiv in empatičen. Na prakso mora prihajati točno. Ne spomnim se točno koliko ur prakse moramo opraviti, vem da veliko in da je praksa 100-procentna, ob odsotnosti jo je potrebno nadomeščati na oddelku pri katerem si manjkal.</p> <p>Š2ŽR: Vsak študent mora opraviti 100 % udeležbo kliničnega usposabljanja, kar pomeni, da mora biti na praksi vedno prisoten ob odsotnosti mora zamujene dneve nadomeščati na manjkajočem oddelku. Mislim da nadomeščati ni potrebno le ob smrti bližnjega, rojstvu otroka in pa če si na mednarodni izmenjavi, s tem da moraš priložiti ustrezne dokumente, da ti sploh odobrijo. V urah mislim, da je kliničnega usposabljanja tam okoli 2.300 ur v treh letih. Izpolnjevati moramo tudi ustrezno dokumentacijo, ki jo pridobimo na fakulteti, pisati moramo individualna dela, dobimo tematski naslov in zdravstvene nege in po tem napišemo eno ali dve strani. Izpolnjevati moramo tudi knjižico postopkov, kjer nam mentor podpiše kaj vse si osvojil na tistem oddelku.</p> <p>Š3MR: Po opravljenem kolokviju, lahko gremo na klinično prakso. Udeležba na praksi je 100 %, manjkajoče dneve moramo tam kjer si manjkal nadomeščati. Zaradi odsotnosti moraš imeti tehten razlog, v primeru bolezni moraš dostaviti zdravniško opravičilo. V poletnem času moraš opraviti poletni praktikum, ki traja nekje 4 tedne, to je v drugem in tretjem letniku. Celotne prakse v enem letu je kar veliko, mislim da tam okoli 2.200 ur, če se ne motim, zajeti so skoraj vsi oddelki po sklopih, kjer moraš opraviti prakso. Pisati moraš šolsko dokumentacijo in opravljati individualna dela, ker dobiš temo in se o njej razpišeš.</p> <p>Š4MI: Študent mora najprej opraviti kolokvij zdravstvene nege, da lahko začne opravljati klinično usposabljanje. Klinično prakso imamo na različnih področjih po en ali dva tedna. Udeležba klinične prakse mora biti 100 %, če manjkaš moraš manjkajoče dneve kasneje nadoknaditi. Opraviti mora tam okoli 2.300 ur prakse v času celotnega študija. Pisati moramo dokumentacijo ki jo dobimo na faksu in pa tudi klinično dokumentacijo. Po vsaki praksi dobimo temo, o kateri moramo napisati eno stran za poglobitev znanja. Na prakso moramo hoditi ustrezno urejeni, delovna obleka, delovni čevlji, priponka, speti lasje, kratko pristrižen nohti ...</p> <p>Š5ZI: Obveznosti, ki jih imamo pri kliničnem usposabljanju so : vaje, imamo 2.300 ur prakse skozi vse tri letnike, na praksi pišemo negovalno dokumentacijo, katero na koncu vsakega</p>	<p>Obveznosti študentov zdravstvene nege pri izvajanju kliničnega usposabljanja</p>	<p>Obveznosti študentov</p>

<p>usposabljanja oddamo šolskemu mentorju. Udeležba vaj je 100 %, se pravi, da moramo biti na kliničnih vajah vedno prisotni, če nismo jih moramo nadomeščati. Obveznost je tudi da imamo delovno opremo, delovne čevlje, priponko, da smo urejeni in čisti.</p> <p>Š6ZI: Obveznosti na kliničnem usposabljanju so, da opraviš vse ure katere so določene. Da se ravnaš po predpisanih navodilih, ki jih predpiše fakulteta in katere zahteva oddelek. Pri kabinetnih vajah sledi na koncu še preizkus znanja, ki ti ob pozitivni oceni omogoči opravljanje prakse v kliničnem okolju. Na vsakem oddelku moraš izpolnjevati dokumentacijo, ki ti ji dodeli fakulteta to je da celotno obravnavaš enega pacienta od katerega si moraš pridobiti vso anamnezo (diagnoza, zdravila ..) in zanj narediti načrt po Virginiji Henderson. Glede na prakso prejšnje leto, lahko povem da je prakse na posameznih področjih različno, nekatere smo »oddelali« v enem tednu, druge 14 dni do 3 tedne. Točno koliko ur je potrebno »oddelati« ne vem, povprečno pride tam okoli 3 mesece na letnik, razdeljena je čez celo leto. Glavno prakse je nekje približno isto kot teorije.</p> <p>Kako poteka izobraževanje v kliničnem okolju?</p> <p>Š1ZR: Izobraževanje poteka v obliki prakse pod vodstvom mentorja, ki ti je dodeljen na oddelku in pa mentorja iz fakultete. Na vsakem oddelku je potrebno izpolnjevati dokumentacijo, kjer ti dodelijo enega pacienta in o njem si moraš pridobiti vse podatke o zdravju doma, o njegovi bolezni se pravi celotno anamnezo. Potrebno je narediti celostni načrt zdravstvene nege po življenjskih aktivnostih Virginije Henderson. Opravljamo tudi idš-je, to so individualna dela študentov, dobimo naslov, tematike iz oddelka in o njem napišemo eno stran, z tem poglobimo znanje določenih tematik. Na oddelku se pod vodstvom mentorja učimo priprava, aplikacije vseh vrst zdravil, pokažejo nam čim več stvari ki so značilne za ta oddelek.</p> <p>Š2ZR: Izobraževanje v kliničnem okolju poteka tako, da te prvi dan na oddelek pospremi glavna sestra ali mentor iz šole. Na oddelku ti dodelijo mentorja, z katerim boš skozi to prakso sodeloval in te bo učil. Ta ti razkaže oddelek, pokaže pomembne prostore v katerih se izvajajo določeni postopki, na hitro razloži potek dela na oddelku. Nekateri nam dajo kakšne brošure z boleznimi ki se na oddelku največkrat pojavljajo, da dobimo na hitro vpogled z čim se ukvarjajo. Vsak dan se zjutraj najprej pomaga pri negi ali greš zraven mentorja pripravljat zdravila in jih aplicirat pacientov. Kaj boš počel in koliko se boš naučil je odvisno tudi od mentorja če ima voljo in čas da se ti posveti. Malo je takšnih mentorjev ampak so. No sprotno moramo tudi vse opravljeno dokumentirati v bolnišnično dokumentaciji vsakega pacienta. Mentor nam na začetku dodeli tudi enega pacienta za katerega naredimo celoten načrt. Na hitro nekako tako poteka praksa. Mogoče še to da nas ob koncu prakse mentorji ocenijo.</p> <p>Š3MR: Zjutraj pridemo isto kot zaposleni, se opravi predaja službe, nas razporedijo zraven koga bomo delali, gremo navadno v nego. Zgodaj zjutraj se vzamejo vzorci za odvzem krvi, tako da te določeni vzamejo zraven. Zraven smo tudi pri viziti, pomagamo pri dajanju terapije, pomagamo tudi pri</p>	<p>Potek kliničnega usposabljanja</p>	<p>Potek</p>
---	---------------------------------------	--------------

<p>razdeljevanju obrokov(zajtrk in kosilo). Navadno so nam dodelili mentorja, ki nas je čez vso prakso vodil in nas učil ter na koncu tudi dodelil oceno.</p> <p>Š4MI: Izobraževanje v kliničnem okolju poteka tako, da na oddelke prihajamo isto kot zaposleni, se pravi da smo zraven ob predaji službe. Na vsakem oddelku nas razporedijo drugače. Nekje dobimo mentorja in smo v času prakse skozi z njim, on nas uči in vodi, ter na koncu tudi oceni, po večini pa gremo zjutraj v nego, delimo obroke, hranimo, razkužujemo, hidriramo, smo transport za vse, mogoče nas kdaj povabijo da se še kaj novega naučimo kot je vstavitvev i. v kanile, odvzem krvi, itd.</p> <p>Š5ZI: Pri izvajanju kliničnega usposabljanja imamo obvezno prakso na različnih oddelkih, kjer zjutraj delimo terapijo (per os, i. v.). Smo tudi zraven vizite. Če je na oddelku premalo kadra in povečano delo (več pacientov ...) smo tudi zraven nege. Praksa se od oddelka do oddelka ter institucije razlikuje. Naj pa bi imeli določenega mentorja, ki nas uči in ocenjuje.</p> <p>Š6ZI: Po navadi prvi dan prakse prideš na oddelek, se predstaviš sestram na oddelku, po navadi te sprejme glavna sestra oddelka ali ustanove, ki te kasneje pelje na oddelek. Na oddelku ti razkažejo pomembne sobe, kje se kaj nahaja, potem ti dodelijo mentorja z katerim boš delal in s kateri ti bo pokazal, učil novost, mentor z katerim si skoraj ves čas in ki te na koncu oceni. Po oddelku delaš stvari pod mentorstvom, večino časa hodiš in opravljaš dela z njim. Navado najprej mentor pokaže postopek, potem pa to opravljamo mi, seveda z njegovo prisotnostjo. Tud pri pripravi zdravil te mentor nadzoruje. Ko mentor oceni da lahko kakšno stvar narediš brez njega greš sam, vendar bolj kot ne pod njegovim vodstvom, te preverja in je vedno zraven. Tako kot sem že rekla, na koncu je odvisno od mentorja, ti lahko da nek postopek, ki sva ga skupaj opravljali, nekaj kar je specifično za tisti oddelek in ti dodeli oceno. Iz fakultete prinesemo dokumentacijo na katero nas klinični mentorji ocenijo prakso od začetka do konca.</p> <p>Kaj menite o kliničnem usposabljanju?</p> <p>Š1ZR: Menim da je praktično usposabljanje nujno potrebno. Tako si pridobiš še malo prakse iz vseh področij, vidiš kje se najdeš, kaj bi po končanem študiju rad počel. Je pa res, da je veliko odvisnega od dobrega mentorja oddelka, kako ti oddelek predstavi, kako med samo prakso sodelujeta in kako se sam aktiviraš. Z tem mislim, da vidiš delo, da sprašuješ, si zapisuješ, da lahko izčrpaš vso znanje ki ga lahko dobiš.</p> <p>Š2ZR: Praktično usposabljanje se mi zdi izredno pomembno, saj v našem poklicu, ker je delo res drugačno in kjer si moraš pridobiti izkušnje. Iz same teorije ne moramo odnesti toliko kot od prakse. Res da je vse prakse zelo veliko ampak sem mi zdi da je super, da imamo možnost opravljanja prakse na toliko različnih oddelkih, kjer lahko vidimo in se najdemo kar nam je všeč.</p> <p>Š3MR: Praktično usposabljanje se mi zdi pozitivno, da se naučiš čim več kar moraš znati za svoj poklic. Vidiš, kako sam deluješ v timu, se znajdeš, prilagajaš. Slaba stran prakse je da ne dobimo glede količino prakse nobenega plačila, vsaj za spodbudo, motivacijo. Vse je zastoj iz naše strani, dostikrat se dogaja da nas izkoriščajo, ne pa kaj naučijo. Nekje pa imaš na</p>	<p>Mnenje študentov o kliničnem usposabljanju</p>	<p>Mnenje</p>
--	---	---------------

<p>voljo da sam izraziš željo kaj bi se rad naučil, katero znanje poglobil.</p> <p>Š4MI: Praktično usposabljanje se mi zdi pri našem poklicu izredno pomembno, saj se moraš stvari dejansko naučiti in videti ter osvojiti da jih lahko kasneje samostojno uporabljaš, ker delaš na ljudeh in lahko z svojim delom še dodatno ogrožaš paciente.</p> <p>Š5ŽI: Za mene osebno klinično usposabljanje pomeni vrh znanja. Saj s prakso, ki jo pridobimo v sklopu šole pridobimo neko novo znanje, ki je pomembno za nas v nadaljnjem bodisi iskanju službe bodisi že v službi, kjer lahko napredujemo. Prav tako menim, da se v nekaterih institucijah pa mogoče premalo naučimo, saj nam nekateri mentorji ne dajo dovolj možnosti, da bi kaj naredili sami. Prav tako menim, da se najdejo tudi določeni zaposleni, ki na nekakšen način ne marajo »nas študentov« in se na ta način izživljajo nad nami. V smislu da smo jim še dodatno delo, poleg vsega ki ga morajo narediti ali pa naj delajo študentje saj so še mladi.</p> <p>Š6ŽI: Ja, praktično usposabljanje je zame pozitivnega pomena, saj se dejansko naučiš postopkov, načina dela, spoznaš se z stvarmi z katerimi boš delal. Je izredno pomembno, je pa res da če bi te vsepovsod res naučili, kar praksa ponuja, in za kar se šolaš, bi veliko več znali. Malokdo te dejansko razume pomen prakse za študente ali pa ob vsem delu ki ga imajo nočejo razumeti. Lahko so čisto različna mnenja glede na to na katerih oddelkih vse si že bil. V prvem letniku ko smo imeli prakso samo v domovih za ostarele, je bilo čisto brez zveze, saj je bila sama nega in se tam kaj konkretnega kar še nismo delali nismo naučili. V domu je bila samo ena diplomirana in niti ni imela časa biti samo z mano. Dobesedno so nas izkoriščali za enega nadomestnega delavca, ki ga v bistvu v tem času niso potrebovali, ko sem bila jaz na praksi, tudi se je že zgodilo da so rekli zaposlenemu naj ostane doma, saj imamo študente, tako da sem opravljala vso delo za bolničarja, prišla sem pa se dejansko učiti nekaj kar še ne znam kar moram znati za diplomirano medicinsko sestro in to mi ni bilo najbolj všeč. Predvsem bi to izpostavila, da te po domovih bolj izkoriščajo. Po bolnišnicah pa menim da se ti na določenih oddelkih posvetijo in ti pokažejo veliko stvari oz. določene kompetence, ki mi bodo kasneje prišle prav, na določenih oddelkih pa ne. Tudi diplomirane sestre ki naj bi bile tvoje mentorice imajo po navadi takšno »gužvo«, da ne se nočejo oz. se ne morejo še z nami ukvarjat in me učiti, ker ti si bolj počasen, še ne znaš vsega in si je potrebno vzeti za določeno stvar več časa na primer i. v kaniilo jo ti vstavljaš 10 minut ker delaš po postopku ki smo se ga učili, ona pa je že »zverzirana« in to naredi po svoje v minuti, zato rajši vstavijo same, ti pa gledaš in iz tega se ne naučiš veliko. Menim da te izkoriščajo in to je napaka, da nimajo časa za nas.</p> <p>Kaj vas motivira pri kliničnem usposabljanju v kliničnem okolju?</p> <p>Š1ŽR: Najbolj me motivirajo zadovoljni in hvaležni pacienti, tisti občutek, da lahko nekemu na kakršen koli način pomagaš. Seveda me motivira tudi sam poklic in delo ki ga lahko opravljáš kot diplomirana medicinska sestra. Motivirajo me tudi mentorji in to takrat ko si preutrujen in zasanjan, je od</p>	<p>Motivacija pri kliničnem usposabljanju</p>	<p>Motivacija</p>
--	---	-------------------

<p>mentorja velika vloga da te zbudi vlije nove motivacije, da od posameznega dne pridobiš čim več znanja da lahko dobro delaš za paciente, zdaj in po končanem študiju.</p> <p>Š2ZR: Motivira me želja po tem da lahko pomagaš nekemu ki potrebuje našo pomoč, to mi je največja motivacija. Seveda mi je motivacija tudi da dosežem zeleni cilj in končam študij ter da bom lahko kasneje opravljala delo ki si ga želim, kjer je seveda tudi bolje plačano. Res pa je da lahko večkrat motivacija pade, sploh zaradi natpanega urnika. Motivacijo mi večkrat dvignejo domači, ki mi po dolgih telefonskih pogovorih z lepimi in spodbudnimi besedami velikokrat dajo nove moči in me z tem motivirajo. Pa tudi nekateri mentorji na oddelkih sploh šolski mentorji ti nas znajo in večkrat spolnijo na naš cilj. Čeprav je tista naša motivacija in pa pacient največjega pomena.</p> <p>Š3MR: Motivirajo me spodbudne besede, dobre ocene, zadovoljni pacienti, nova znanja, najbolj me motivira cilj ki sem si ga zadal, se pravi postati diplomirani zdravstvenik. Motiviralo bi me tudi simbolično plačilo, vsaj za povrnitev stroškov.</p> <p>Š4MI: Motivira me lasten cilj, da dobim poklic ki si ga želim, motivirajo me tudi zadovoljni in nasmejani pacienti, saj konec koncev se učimo za njih. Motivira me tudi boljša plača, brez katere v življenju ne gre. Motivirajo me starši, partnerka, mentorji. Skratka vsaka motivacija, ki jo dobim me zelo motivira da uspešno opravim študij.</p> <p>Š5ZI: V sami praksi me motivirajo pacienti. Ko vidim, da je pacient priskrbljen in zadovoljen sem tudi jaz vesela in tako motivirana za naprej. Srečna sem, da lahko celostno obravnavam pacienta, kateri je tega potreben. Zato se pri kliničnem usposabljanju vedno potrudim da svoje delo opravim kar se da najbolje, da z tem zadovoljim pacienta, da mu je v težkih dneh v bolnišnici, kljub vsemu prijetno. Ta motivacija je za nas medicinske sestre najbolj pomembna saj je naše poslanstvo pomagati bolnim in to nam mora biti največja motivacija za pridobivanje novega znanja, saj lahko z njim še bolje pomagamo pacientom.</p> <p>Š6ZI: Motivacija ti je predvsem to da te naučijo določenih postopkov ki jih moraš delati, da boš dejansko videl kako je teorija in praksa. Kako moraš v praksi dejansko pristopiti do nekega postopka, naučiš se kako nekaj razkuževati in kako rokuješ z določenimi stvarmi, potem ko pa dejansko prideš v klinično okolje pa vidiš da je vse to narediti veliko težje. Motivacija ti je predvsem to da boš ko boš samostojen pri delu, to res znal, da osvojiš neke postopke, za katere se bo v službi pričakovalo da jih znaš. Po končanem študiju se kar pričakuje, da bomo že vse znali. Motivira me osvojena nova znanja, spodbudne besede v timu, zanimanje za študenta.</p> <p>Kako vas motivirajo mentorji? Kako šolski mentorji in kako klinični mentorji?</p> <p>Š1ZR: Šolski mentorji nas pripravijo teoretično z dobrimi predavanji in dobro razlago. Prav tako nam preverijo znanje z izpitom po katerem nas dejansko ocenijo koliko smo od samih predavanj odnesli. Če imamo na oddelku šolskega mentorja nas ti motivirajo z spodbudnimi besedami, se mi pa zdi če že v nas ni neke volje, bo mentor težko motiviral študenta. Prav tako kot za šolskega mentorja in kliničnega mentorja je pomembno, da</p>	<p>Motivacija mentorjev pri kliničnem usposabljanju</p>	<p>Motivacija</p>
---	---	-------------------

nas dobro pripravijo na novo okolje, nam pomagajo pri intervencijah, nas usmerjajo, sodelujejo z nami, se pravi čim več pokažejo, naučijo kar nam bo v bodoče prišlo prav. Od nas pa je odvisno koliko bomo odnesli.

Š2ŽR: Boljšo motivacijo dajo šolski mentorji, ti so bolj odprti za pogovor in se bolj zavzamejo za nas, še sama spodbudna beseda na začetku pa tudi na koncu ti daje nove moči. Pohvala pa tako in tako daje še več moči. Mentorji ki so nam dodeljeni na oddelku so po navadi zaradi svojega natrpanega urnika prezaposleni, da bi se veliko posvetili študentom, najraje nam dajo opravila ki jih lahko počnemo sami. Malo je takih ki nas vzamejo za svoje in nam pokažejo in naučijo vse mogoče, z tem nas spodbujajo in še dober se nam zdi da nas spoštujejo in zaupajo da se lahko naučimo toliko stvari.

Š3MR: Šolski mentorji, so zelo dobri motivatorji, ti nas z spodbudnimi besedami dobro motivirajo, velikokrat nas vprašajo kako smo in nam ob težavah namenijo nekaj motivacijskih besed, meni to pomaga. Velikokrat povedo tudi kakšno svojo zgodbo iz najstniških let, kaj je njih spodbudilo in nekako so nam vzgled. Klinični mentorji dajejo manj motivacije, saj imajo ogromno tekočega dela in nimajo toliko časa za študente, kar pa ni prav saj se na ta način ne naučimo veliko.

Š4MI: Mentorji nas motivirajo predvsem z spodbudnimi besedami, da ko smo po napornih dnevih, tednih brez moči, da nam to moč povrnejo z spodbudno besede, nasmeškom, da nam dajejo občutek da smo zaželeni. Šolski mentorji nas spodbujajo z besedami kot so pohvale ali pa tudi daj potrudite se, malo še pa bo vsega konec, potem pa zaslužen počitek. Klinični mentorji pa tudi z spodbudnimi besedami pa tudi z vztrajnostjo da nas nekaj naučijo, četudi nam ne gre. Z dobro oceno, kakšno pozitivno mislijo za nadaljnji študij. Motivirajo me tudi sodelavci in pa nadrejeni, ker me čaka višje mesto samo študij me loči od tega.

Š5ŽI: Šolski kot klinični mentorji me motivirajo s končno oceno oziroma pohvalo glede izvajanega dela. Menim da je dobra ocena za klinično usposabljanje velika motivacija, saj nam pove koliko smo od same prakse odnesli in da smo osvojili določeno znanje. Ocena je za mene motivacija s katero, gremo z še večjim zagonom po novo znanje ali pa vemo kje se moramo še izpopolniti. Zelo velika motivacija pri sami praksi pa je seveda pohvala, spodbuda mentorja med samim potekom prakse. Takrat veš da delaš dobro, da si se nekaj naučil in ob utrujenosti ti daje pohvala nove moči za naprej. Menim da imajo mentorji velik vpliv na nas študente, da nas motivirajo in nam tako pokažejo in dajo še več moči in volje za pridobivanje novega znanja na praksi.

Š6ŽI: Pri določenih mentorjih se že na daleč vidi, da jim je vseeno če se bomo kaj naučili ali ne. Sploh klinični mentorji na oddelkih ki imajo že svojega dela dovolj in si z poučevanjem enega študenta ne vzamejo časa oz. se že na začetku odločijo da jim bo v napoto, kar pa menim da bi jim veliko kateri študent lahko razbremenil delo, pa še zraven bi se veliko naučil. Šolski mentorji nas motivirajo tako, da nas spodbujajo k opravljanju izpitov, dajejo spodbudne besede, pohvale. Zame je motivacija že to če ne narediš kolokvij ne moreš opravljati prakse in podobno. Oboji nas spodbujajo tako, da nas glede na znanje

<p>ocenijo z neko spodbudno oceno. Kot pa sem rekla, mene motivira tista motivacija ko nekaj moraš, drugače ne prideš naprej. Da se boriš za cilj ki si si ga zadal.</p> <p>Vam motivacija pri opravljanju prakse veliko pomeni? V kakšnem smislu?</p> <p>Š1ŽR: Meni osebno motivacija veliko pomeni. Če si motiviran lažje delaš, boljše in z veliko mero zadovoljstva. Če te poklic veseli ti je motivacija že to da nekaj dosežeš, da z svojim z znanjem pomagaš drugim, tako da je ta motivacija ki je v nas, najboljša, ker z njim dosežeš nek želeni cilj. Mi je pa tudi pomembna motivacija od mentorja saj ti kljub vsemu motivacija lahko pade in tukaj ti jo mentor z zanimanjem in že z samo dobro voljo in lepo besedo lahko dvigne. Glede na natrpan urnih je vsekakor motiviranost študentov tretje osebe velikega pomena.</p> <p>Š2ŽR: Seveda mi veliko pomeni, če je prisotna motivacija za učenje ti ni težko zjutraj vstati da greš na prasko in tudi vso znanje lažje črpaš, še z večjim zagonom kot pa če imaš v mislih samo da bo hitro mimo. Jaz osebno zelo rada grem na prakso, že zaradi pacientov, ki me najbolj motivirajo in mi velikokrat polepšajo dan. Če lahko opraviš dobro delo in si z nagrajen z nasmeškom je meni zelo velika motivacija. Seveda tudi dober tim na oddelku in odnosi med študenti dajejo motivacijo ki je tudi velikega pomena. Motivacija mora biti raznolika.</p> <p>Š3MR: Ja veliko mi pomeni, saj mi lahko ob napornem urniku, daje nove moči. Sploh če že zjutraj dobiš neko spodbudo in zanimanje zate, dan te mentor bodri, četudi ti ne gre dobro. Predvsem pa me motivira cilj ki sem si ga zadal in sicer da se učiš da se usposobiš za poklic ki si ga želiš. Sam se moraš motivirati, je pa motivacija nekoga drugega zame še bolj spodbudna.</p> <p>Š4MI: Seveda mi pomeni, če nebi bilo motivacije se jaz nebi nič naučil. Študij je zame zelo naporen in če nebi imel motivacije iz vseh strani, bi že zdavnaj obupal. Na primer meni daje veliko motivacije to ko se zjutraj zbudim in ven da grem na prakso kjer sem dobrodošel, kjer vem da bom dobil veliko znanja, kjer me vključujejo v proces dela, kjer me želijo nekaj naučiti, me spodbujajo in na sem na koncu prakse zadovoljen ker grem z obilo znanja in kljub utrujenosti se veselim naslednjega dne. Četudi grem iz prakse v službo vem da mi bodo sodelavci pomagali, me malo šparali, se pohecali in to ti daje nove moči in motivacijo naprej.</p> <p>Š5ŽI: Motivacija mi pri opravljanju prakse pomeni veliko, saj je prav motivacija tista, da delo upravljamo kvalitetno in kakovostno. Če mi primanjkuje motivacije na praksi, od nje ne odnesem prav veliko, zato mi veliko pomeni pohvala mentorja, prav tako pohvala sošolca, največja motivacija pa je dobra beseda pacienta in pa zadovoljen pacient. Če ti vsi ti ljudje pokažejo vsaj malo motivacije je lepši dan za vse, kateri prinese nova znanja.</p> <p>Š6ŽI: Meni bi veliko pomenila, glede na to da je študij izreden in si ob svoji službi že tako utrujen in potem moraš še na prakso. Ni ti problem iti na prakso, če veš da se boš tam nekaj naučil, če pa veš, da si tam samo za nego, ki jo že znaš pa je brez zveze. Motivacija je zelo dobrodošla, že iz tega vidika, ker si izčrpan in vsaka spodbuda ki ti jo nekdo nameni deluje pozitivno in se</p>	<p>Pomen motivacije pri kliničnem usposabljanju</p>	<p>Pomen motivacije</p>
--	---	-------------------------

<p>bolj potrudiš. Meni bi bila dovolj velika motivacija že to da bi mi na oddelku pokazali vse kar bom v nadaljnjem življenju kot diplomirana medicinska sestra počela. Ne rečem da je vsepovsod tako slabo, ampak glede na količino opravljene prakse je po večini slaba motivacija z strani kliničnim mentorjev.</p> <p>Je po vaše motivacija pomembna pri kliničnem usposabljanju? Zakaj?</p> <p>Š1ŽR: Seveda je pomembna. Če en drugega spodbujamo lahko prej dosežemo želeni cilj. Na praksi nam ne gre vedno vse tako kot bi želeli, z vzpodbudo, motiviranjem in vztrajnostjo nam bo enkrat uspelo. Če se spolnim mojega prvega učenja nastavljanja intravenoznega kanila, ni pa ni mi šlo, ampak sem z motivacijo in vztrajnostjo mentorice v enem tednu kar dobro izpilila. Ko že skoraj obupaš je velikega pomena da te nekdo motivira in ti da novo voljo.</p> <p>Š2ŽR: Ja izredno mi je pomembna, sploh ker sem oseba ki imam nihanja, utrujenost me hitro uniči in takrat ni neke volje, lahko pa mi jo osebe ki so zraven mene z motivacijo kot je lepa, spodbudna beseda dvignejo. Pomembno je tudi kakšno osebje je na oddelku, lahko je še ne vem kako težek oddelek če je tim super, se lahko vse naredi z dobro voljo, v nasprotnem primeru se je že zjutraj težko vstati ker veš da se ne boš ničesar naučil in da bo ena sama slaba volja, nikakršne motivacije ne iz ene ne iz druge strani. Takrat pa komaj čakam da je konec tedna in te prakse. Če povzamem dobri timski odnosi in dober mentor ter cilj ki ga imam so ključ do dobre motivacije, ki mi je zelo pomembna in je nekakšen recept.</p> <p>Š3MR: Motivacija je zelo pomembna, če nisi motiviran nimaš volje, nimaš nič, opravljaš prakso samo zaradi tega ker moraš, ker je to tvoja dolžnost in na koncu nisi kaj koristen, kaj šele da bi se naučil česa. Če si motiviran in nekaj narediš z voljo, z veseljem boš tudi zjutraj lažje vstal, z večjim veseljem boš opravljal svoje delo in se bolj kakovostno vse naučil. Če si motiviran bolje opravljaš prakso in se veliko naučiš kar je bistvenega pomena prakse.</p> <p>Š4MI: Ja je pomembna in to zelo. Če je nebi bilo nebi študentje imeli veliko znanja in volje nasploh za opravljanje študija. Motivacijo že moraš imeti sam v sebi, da te cilj žene naprej. Vsa ostala motivacija ki jo prejemamo je dodaten plus da lažje opravljanje prakse, študija. Mi sami smo največja motivacija in ta motivacija šteje največ.</p> <p>Š5ŽI: Motivacija je pri kliničnem usposabljanju pomembna prav zaradi izvajanja dela. Če nebi bili motivirani pri svojem delu bi bilo le samo izvajanje slabo. Trpeli bi pacienti, saj ne bi bilo naše delo kakovostno. Ne bi imeli motivacije, da bi pridobili novo znanje in za v bodoče ko bomo samostojni pri delu, naše delo ne bo kakovostno in pacienti bodo nezadovoljni, prav tako se ne bomo razumeli v timu. Tako da je motivacija zelo pomembna tudi za dobro delo v timu.</p> <p>Š6ŽI: Ja zelo je pomembna, vsaj meni. In to zato, ker vsaka pozitivna beseda, neko zanimanje mi daje še več moči, več zagona po novem znanju, spodbudna motivacija ti daje misliti da se bori za cilj ki si si ga zadal. Če te motivacije ni, od prakse ne odneseš kaj veliko, ker nimaš volje in moči. Jaz ko sem utrujena sem popolnoma brezvoljna, tudi težko kaj odnesem od</p>	<p>Pomembnost motivacije pri kliničnem usposabljanju</p>	<p>Pomembnost motivacije</p>
--	--	------------------------------

<p>prakse, naredim kar moram ampak nekega dobrega znanja pa ne odnesem z sabo. Če pa me kljub moji utrujenosti nekdo bodri, lahko samo z dobro voljo in zanimanjem odnesem domov polno znanja in se naslednji dan z veseljem vrnem.</p> <p>Kaj pričakujete od kliničnega usposabljanja? Š1ZR: Od kliničnega usposabljanja pričakujem, da se naučim določenih veščin, ki mi bodo kasneje v službi prišle prav. Da iz same prakse potegnem čim več, ker drugače mi bodo na samostojni poti delale težave. Všeč mi je da imamo prakso na skoraj vseh področjih saj lahko tako med njimi primerjam prednosti in slabosti, najdem kakšno boljšo idejo in to v timu tudi delim. Pričakujem povratno informacijo o svojem delu in pa seveda da mentor svoje delo opravi kar se da najbolje, ker vsak mi do zdaj tega ni dal.</p> <p>Š2ŽR: Od kliničnega usposabljanja pričakujem, da se bom na praksi čim več naučila, da bom izgubila strah pred opravljanje težjih diagnostičnih postopkov, ter da se bom kar dobro izurila in postala že skoraj samostojna in da mi bo lažje ko bom imela službo. Pričakujem tudi, da se bom od vse prakse nekje našla, da bom videla kje bi rada delala in predvsem kako bi rada sodelovala in kako ne z svojimi sodelavci in z pacienti. Pričakujem tudi da če bom dala vse od sebe, bom kasneje ko bom iskala službo to tudi lažje dobila.</p> <p>Š3MR: Pričakujem, da se bom naučil vse kar moram znati ob koncu študija. Da se bom znal brez večjega strahu pozitivno vključiti v tim in da bom znal pomagati pacientom, zaradi katerih se tudi usposabljaš za ta poklic, da bodo oni zadovoljni in da bom ob tudi jaz zadovoljen. Pričakujem, da si bodo mentorji vzeli dovolj časa da nas bodo kaj naučili, saj so zato tam. Pričakujem, da bom do dobra osvojil postopke, ki jih moram znati.</p> <p>Š4MI: Od kliničnega usposabljanja pričakujem da bom dobil kar se da veliko znanja, ki mi bo kasneje koristil. Potem pričakujem, da nas bodo mentorji vključevali v postopke, ki jih naš poklic opravlja in potrebuje. Pričakujem tudi da se zaposleni zavedajo da smo se prišli nekaj naučiti in da nismo dodatna sila oz. dodatni zaposleni, lahko pomagamo ni noben problem ampak mi smo tam da osvojimo določena znanja v enem ali dveh tednih. Pričakujem tudi vztrajnost, potrpežljivost od mentorjev, samo tako se lahko veliko naučimo.</p> <p>Š5ŽI: Od kliničnega usposabljanja pričakujem, da se bom čim več naučila ter v tem tudi sama delovala (samostojno). Praksa je namenjena temu da se mi študentje tam naučimo čim več kar potrebujemo pri opravljanju našega dela. Tukaj je vloga mentorja izrednega pomena da nam pokaze nas vpelje v sam proces dela in nas čim več nauči. Tudi da nam po določenem času zaupa , da lahko kakšno delo opravimo tudi sami, kot bomo morali ko bomo zaposleni. Torej pričakujem dobro sodelovanje z mentorjem in čim več osvojenega znanja.</p> <p>Š6ŽI: Od kliničnega usposabljanja pričakujem, da se bodo mentorji zavzeli za študente in resno vzeli pomen mentorja, ter nas naučili vse kar nas v tednu ali dveh lahko naučijo. Potem pričakujem da bom osvojila veliko praktičnega znanja, dela v timu, da se bom dobro pripravila za delo po študiju. Pričakujem tudi da so v timu razumevajoči, potrpežljivi, spodbudni in pravični, da jim je jasno da smo se prišli učiti in da vsega ne</p>	<p>Pričakovanje študentov od kliničnega usposabljanja</p>	<p>Pričakovanje</p>
---	---	---------------------

<p>moramo osvojiti na prvo žogo. Se pravi pričakujem znanje, sodelovanje, razumevanje.</p> <p>Kako usklajujete klinično usposabljanje z ostalim študijem? Sam študij mi je kar naporen, saj si praktično celi dan odsoten, zjutraj se moraš zgodaj vstati in iti na prakso, popoldan pa te čakajo še predavanja in moraš nekaj energije prihraniti. Ampak za zastavljen cilj se vse da če se hoče. Je na trenutke naporno ampak za enkrat gre. Včasih kakšna predavanja preskočim in se učim za izpit.</p> <p>Š2ŽR: Praksa je načeloma zjutraj, predavanja pa popoldan, prostega časa je malo manj. Velikokrat ko pridem domov se samo stuširam in padem v posteljo. Ampak to so obdobja ko je malo bolj naporno in takrat se malo bolj potrudim, res je da kdaj pa kdaj izpustiš kakšno predavanje, ker od njega ne odneseš nič in ker ni obvezna 100% udeležba si to lahko privoščim. Ker si preveč utrujen tako ali tako nič ne odneseš od predavanja. So pa tudi obdobja ko imaš samo prakso in celo popoldne prosto ali pa obratno. Nekako se navadiš na takšen ritem in gre. Za svoj cilj se vse zmore.</p> <p>Š3MR: Usklajujem ga tako, da ko sem imel oz. imam predvideno klinično usposabljanje, se zorganiziram, pogledam kateri izpiti me čakajo, kje imam prakso in koliko časa bom za kaj porabil. Ko ni prakse, takrat poizkusim narediti čim več izpitov da mi ne ostajajo za takrat ko imam prakso, vedno ne gre tako, ampak mogoče takrat ob približujočem izpitu, izpustim kakšno predavanje da sem se lahko pripravim na izpit.</p> <p>Š4MI: Vedno ga ne morem uskladiti, kot bi želel, po večini pa tako da si ob praksah poizkusim vzeti dopust ali koristim ure v kolikor se le to da. Da izpite opravim sproti ali izpustim kakšno predavanje in ta čas porabim za učenje. Ko moram na prakso in kasneje v službo, pa še kakšen izpit je vmes je res naporno, takrat grem na izpit tudi brez dodatnega utrjevanja znanja in se zanašam na izkušnje in logiko.</p> <p>Š5ŽI: Ker obiskujem izredni študij prakso opravljam vzporedno s službo ter s predavanji, katera so večino časa popoldan razen nekatere sobote, kjer imamo predavanja dopoldan. Moram povedati, da se je do zunaj bilo vedno možno dogovoriti, če se na predavanja nisem mogla udeležiti. Potem si vzame v času prakse dopust, kolikor ga lahko. Nekako kompenziram z delodajalcem in z sodelavci. Res je da v času študija torej 3 leta delaš veliko časa po 16 ur.</p> <p>Š6ŽI: Ja kar se da, se trudim, da si urnik razporedim tako, da mi bo lažje. To seveda ne gre vedno, bolj manjkrat kot večkrat. Velikokrat si v času prakse vzamem dopust ali se z delodajalcem kako drugače dogovorim da zapolnim manjkajoče dneve. Še dobro da mi gredo na roko. Dostikrat spustim kakšno predavanje zaradi izpita da se nanj vsaj malo pripravim.</p> <p>Ali služba vpliva na motivacijo pri izvajanju kliničnega usposabljanja? Za redne študente.</p> <p>Š4MI: Bolj praksa vpliva na službo, saj praksa po večini poteka zjutraj in si potem popoldan v službi izredno utrujen. Drugače pa seveda, vpliva, predvsem v mojem primeru, ker vem da me</p>	<p>Usklajevanje kliničnega usposabljanja s študijem</p>	<p>Usklajevanje</p> <p>Vpliv službe</p>
---	---	---

<p>čaka višje mesto in me služba na tak način motivira da dokončam študij. Motivirajo me tudi sodelavci z spodbudo in ker so pripravljeni pomagati pri menjavi službe. Lahko pa tudi negativno, to pa je preutrujenost, ker si praktično odsoten čez celi dan in ti ta utrujenost zbija motivacijo.</p> <p>Š5ŽI: Pri meni služba zelo vplivala na motivacijo. Služba mi je motivacija, da grem še z večjim veseljem na klinično usposabljanje, saj delam kot bolničar negovalec želim doseči nekaj več. Sploh mi je motivacija, ker vem da me čaka delovno mesto diplomiranja medicinske sestre in če ga želim dobiti moram čim prej opraviti faks. Lahko pa je tudi nasprotno, saj je služba in faks skupaj zelo utrujajoče, tako da je lahko v določenih trenutkih ko je vsega naenkrat preveč slaba motivacija.</p> <p>Š6ŽI: Služba vsekakor vpliva in sicer v dveh pogledih. Eno je da te motivira, da študij čim prej narediš in prideš do višjega položaja, da boš počel tisto kar te veseli, za kar se učiš. Kot drugo pa te zavira, ker se ne moreš toliko posvetiti študiju, saj je za organizem naporno, ker bi se lahko tisti čas ko si v službi posvetil učenju, zjutraj pa si tako na praksi. Zvečer je pa tako že pozno in od si od vsega dogajanja zelo utrujene. Po eni strani ti da motivacijo, za boljši položaj, boljšo plačo, več kompetenc, po drugi strani pa mi je vse oteževalo zaradi službe, utrujenosti, poti sem in tja, od ustanove do ustanove. Tako da popoldan v službi nisi bil več dovolj zbran in stoprocenten, prav tako je bilo nevarno da zaspiš za volanom od izčrpanosti, sploh proti koncu tedna.</p>	<p>Vpliv službe na motivacijo pri kliničnem usposabljanju</p>	
--	---	--